

№ 17 (42) — 1 SEPT. 1954

FLACARRA

Contesta
Regională
Hunedoare-Dove

Aeroportul Băneasa, sâmbătă 21 august: În întâmpinarea delegației Uniunii Sovietice formată din N. M. Șvernîk, membru supleant al Prezidiului C. C. al P. C. U. S., președintele Consiliului Central al Sindicatelor Sovietice, conducătorul delegației, G. I. Rudi, președintele Consiliului de Miniștri al R. S. S. Moldovenești, și general-colonel F. I. Golikov, au venit membri ai guvernului, membri ai C. C. al P. M. R., conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, generali și ofițeri superiori care au contribuit la îndeplinirea actului de la 23 August 1944, oameni ai științei, culturii și artei, reprezentanți ai presei române și străine, precum și mii de oameni ai muncii. În fotografie: tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și general de armată Emil Bodnăraș salutînd pe oaspeți.

**E o fotografie
din august 1944?
Nu! Este carul
alegoric simbo-
lizând „Intrarea
tancurilor sovieti-
ce eliberatoare în
București”.**

ÎN ÎNTÎMPINAREA oaspeților dragi!

În ziua de 21 august a sosit în Capitală delegația Uniunii Sovietice care a participat la sărbătorirea zilei de 23 August. Delegația formată din tovarășii: N. M. Șvernîk, membru supleant al Prezidiului C. C. al P. C. U. S., președintele Consiliului Central al Sindicatelor Sovietice, conducătorul delegației, G. I. Rudi, președintele Consiliului de Miniștri al R. S. S. Moldavenești, și general-colonel F. I. Golîkov, membri ai delegației, a fost întâmpinată de membri ai guvernului, membri ai C. C. al P. M. R., membri ai corpului diplomatic și de mii de oameni ai muncii, veniți să aducă un cald salut salilor marii țări a socialismului victorios. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a adresat oaspeților un cald salut de bun venit, la care a răspuns N. M. Șvernîk. În fotografie: pe aeroportul Băneasa, după sosirea delegației sovietice, comandantul găzii de onoare dînd raportul. De la stînga la dreapta: tovarășii dr. Petru Groza, general de armată Emil Bodnăraș, Gh. Gheorghiu-Dej, N. M. Șvernîk, G. I. Rudi, general-colonel F. I. Golîkov.

RECUNOSTINȚĂ EROILOR

În dimineața zilei de 22 august a avut loc solemnitatea depunerii coroanelor de flori la Monumentul eroilor sovietici din Piața Victoriei. La solemnitate au luat parte membri ai C. C. al P. M. R., ai guvernului, membrii delegației sovietice, generali și ofițeri superiori, care au contribuit la realizarea actului de la 23 August și la luptele pentru zdrobirea fascismului, precum și delegații ale oamenilor muncii.

În ziua de 22 august a avut loc, în fața Academiei Militare „I. V. Stalin” din București, solemnitatea depunerii coroanelor de flori la placa comemorativă unde se va ridica monumentul eroilor români căzuți în luptele pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. În fotografie: o delegație sovietică în frunte cu N. M. Șvernîk, în timpul solemnității.

Tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej și Gheorghe Apostol depunînd la monumentul eroilor sovietici o coroană de flori din partea C. C. al P. M. R. și a Consiliului de Miniștri.

LA ADUNAREA FESTIVĂ

Sala Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. Aici, în seara zilei de 22 august au venit conducătorii dragi ai partidului, membri ai guvernului, delegația Uniunii Sovietice, activiști, generali și ofițeri superiori care au contribuit la realizarea actului de la 23 August și la luptele pentru zdrobirea fascismului, muncitori fruntași și oameni ai științei și artei. Sînt zece ani de cînd România a devenit un stat independent și cu adevărat liber...

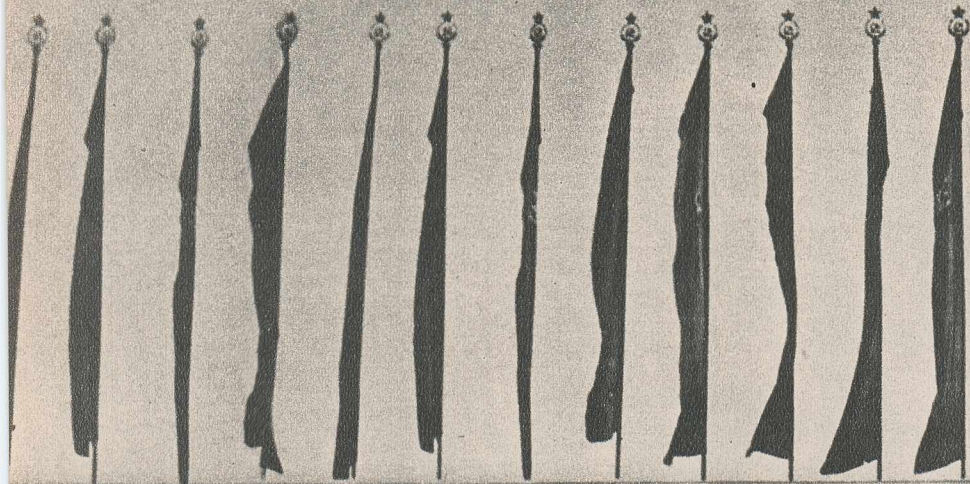
„Astăzi, ne amintim cu un sentiment de emoție și îndreptățită bucurie de mărețele evenimente din august 1944”. — Cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej sînt ascultate cu încordare de întreaga asistență. În fața tuturor se desfășoară, ascultînd cuvîntarea iubitului nostru conducător, măreața istorie a acestui deceniu, marile evenimente prin care a trecut poporul român în ultimii zece ani. —

Enumerînd succesele obținute de poporul muncitor tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat și sarcinile esențiale care stau în fața poporului nostru, pentru a obține ridicarea simțitoare a nivelului de trai al celor ce muncesc.

În cuvîntarea sa de la adunarea festivă N.M. Șvernici, conducătorul delegației Uniunii Sovietice, a subliniat importante realizări ale poporului nostru. „Exemplul victoriei poporului român — a spus tovarășul N.M. Șvernici — a confirmat încă o dată în mod strălucit cuvîntele marelui Lenin că niciodată nu va putea fi învins un popor în care muncitorii și țărani în majoritatea lor au aflat, au simțit și au văzut că ei apără puterea lor — puterea oamenilor muncii — că apără cauza a cărei izbîndă le asigură lor și copiilor lor posibilitatea de a se folosi de toate binefacerile culturii, de tot ceea ce a creat munca omenească”.

La sfîrșitul ședinței festive, s-a dat citire textului telegrammei adresate Comitetului Central al P.C.U.S. și Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. pe care participanții au salutat-o prin ovații și aplauze prelungite.

TRĂIASCĂ 23 AUGUST, MAREA SĂRBĂTOARE NAȚIONALĂ

Piața Stalin, ora 11 dimineața. Asupra pieții își revarsă potop de raze soarele fierbinte de august. Iar prin fața tribunelor trec într-una de ceasuri, coloanele. Ca într-un șuvoi ce-ți sugerează o Dunăre bogată în ape, mii și mii de oameni pă-

trund în piața imensă, își revarsă bucuria în torent și pleacă mai departe cu regret parcă. Cîntînd, chiuiind, dansînd, scandînd lozinci, fluturînd baticuri multicolore sau buchete de flori, oamenii aceștia, frații și tovarășii mei, mulțimea aceasta imensă de făuritori a tot ce este măreț și bun în patria mea acoperă piața, văzduhul, îmi umplu inima de fericire imensă.

Mai întîi a fost o liniște impresionantă. Dimineața, devreme, în tribune începuseră să sosească invitații. Muncitori, foarte mulți muncitori, fruntași în întrecerea pornită în cinstea marilor zile, țărani muncitori din îndepărtate colțuri de țară, fruntași și ei în întrecerea pentru o recoltă bogată, poeți și savanți, activiști de partid și de stat, ostași, ofițeri și generali, mulți oaspeți străini și... gazetari. Oamenii — asemeni celor pe care i-am întîlnit pe stradă îndreptîndu-se spre fabricile lor unde-i aștepta coloana — se bucurau, se îmbrățișau. Nesocotind calendarul și tradiția, care spun că omului trebuie să-i spună „La mulți ani” de revelion sau de ziua nașterii, oamenii se felicitau călduros ca la început de an. Ei simt că în ziua asta s-au născut cu adevărat. Și oamenii știu să prețuiască această a doua naștere!

Apoi au sosit conducătorii Partidului și Guvernului și oaspeții sovietici. Au urcat în tribuna înconjurată de ovații ce păreau că nu mai conțenească. Festivitatea și-a deschis porțile.

Trompetele au răsunat, ostașii au dat onorul, au bubuit tunurile — anunțînd parcă lumii ziua de naștere a țării celei noi — impunăto-

ÎN PIAȚA

rea fanfară a intonat imnurile, văzduhul s-a cutremurat de urale și au început să treacă în rînduri strînse ostașii. Ziarele enumără pe arme și specialități pe cei ce-au defilat: elevi ai academiilor și școlilor militare, infanteriști, vînători de munte, marinari, grăniceri, trupe de securitate, cavaleriști, artileriști, trupe motorizate, blindate, avioane rapide și așa mai departe. Eu aș vrea să-ți spun, cititorule, numai un singur gînd ce-a pus stăpînire pe mine (și nu numai pe mine) în tot cursul parăzilor militare. Și anume: că poți să fii fără grijă, să-ți duci munca liniștit. E atîta forță în armata noastră populară, atîta hotărîre concentrată în ostașii și ofițerii noștri, încît poți să fii liniștit pentru viața copilului tău, pentru munca ta pașnică, pentru grădina patriei tale.

Apoi au trecut în cadență sigură gărzile muncitorești înarmate, exprimînd același sentiment de siguranță al poporului care, eliberîndu-se, este gata să-și apere la nevoie libertatea chiar cu pieptul său. Aducînd în inimile oamenilor o boare proaspătă și răcoroasă, a trecut o grădină imensă de pionieri, scoțînd un chiot ce părea leșit dintr-un piept urlaș. Cîțiva s-au desprins din coloană, au alergat spre tribună și au oferit flori conducătorilor iubiți, precum și oaspeților soli ai poporului sovietic. Au venit apoi cu pas voios elevii Rezervelor de Muncă minunate echipați (anul acesta fetele au defilat în înflorate rochii ce încantau privirile). După care a fost un moment de liniște, piața s-a golit, iar curînd mi-a fost dat să retrăiesc cli-

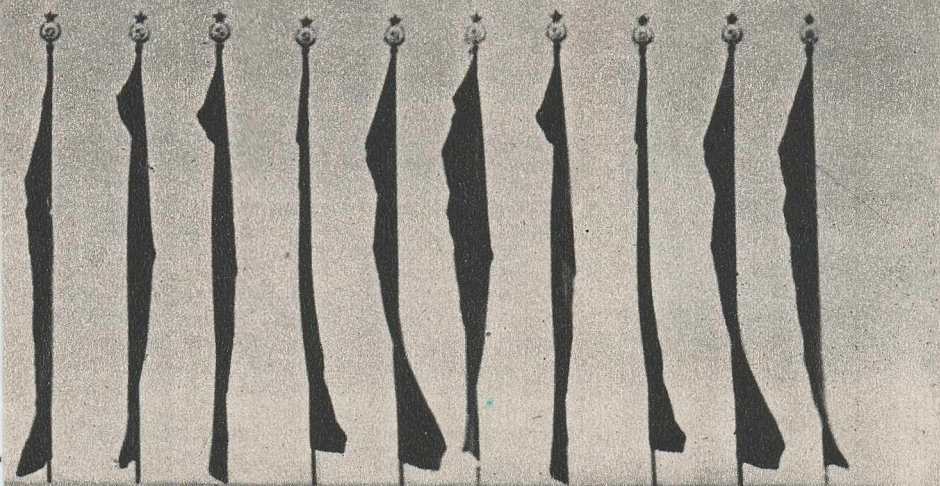
de M. RADIAN

pele de neuitat din 1944, cînd pe șoseaua Colentinei intrau în București primele tancuri ale

Armatei Sovietice eliberatoare. În Piața Stalin a pătruns de astă dată, în plină viteză, un tanc cu ostași, simbolizînd memorabilul act al eliberării. Ce a urmat e greu de descris. Sute de oameni din toate colțurile pieții au irump învînd-o, acoperînd-o cu un strigăt uriaș de bucurie, acoperînd literalmente cu flori mașina și tanchiștii. Copii și vîrstnicul au sărit pe tancul ce s-a îndepărtat înconjurat de mulțime. Și trebuie să vă mărturisesc c-am văzut mulți oameni în jurul meu, care probabil nu sînt prea sentimentali din fire și care de astă dată surideau cu ochii scâlțați în lacrimi. Rîzi și te bucuri și lacrima îți brăzdează neoprită fața, tovarășe de la „Steaua Roșie”, rîzi și te bucuri de amintirea acelei zile, de amintirea ăstor zile de triumf al libertății noastre. Și probabil că te gîndești cu amărăciune că și în alte capitale europene au intrat tancuri (americane și altele), iar azi prin acele locuri oamenii muncii nu-s liberi...

După aceea au intrat în piață coloanele de oameni ai muncii din raioanele Capitalei. Ziariștii, iubite cititor, are prilejul să vadă multe demonstrații. Și el poate să facă comparație între unele și altele. Eu aș vrea să însemnez aci doar cîteva dintre impresii:

Mai întîi, oamenii. Imbrăcați mai bine ca-n alți ani, mulți din ei purtînd medalii și ordine, veseli, entuziaști. Mulți, foarte mulți au venit cu familiile lor. De aci și numărul atît de mare de bătrîni și copii, mai mare decît

ULUI ROMÎNI

STALIN

la oricare altă demonstrație. Oamenii simt din ce în ce mai mult nevoia să-și aducă și familiile la demonstrație, iar membrii familiei nu pot rezista dorinței de a veni să salute pe conducătorii dragi, să le mulțumească pentru viața lor ce devine din zi în zi mai bună.

Privind această mulțime nu te poți opri să-ți amintești cum arătau oamenii în 1945, 1946, hainele lor ponosite, fețele lor supte...

În al doilea rând, portul. Foarte multe costume naționale. Mii de muncitori au venit la demonstrație astfel îmbrăcați. Și alături de costume, multe instrumente caracteristice muzicii noastre populare: țambale, fluiere, clarinete, balalaici, tobe moldovenesti, acordeoane (care s-au răspândit în proporții de masă în ultimii ani).

Apoi, florile. În buchete, coronite, împletituri, rame de tablouri. Atâtea flori au adus oamenii cu ei, încât ai crede că cei ce demonstrează sînt fiecare în parte proprietarul unei grădini sau sere. Unii salută agitînd buchetele deasupra capului, alții, cei mai mulți, le aruncă însoțite de chiote de bucurie și urări înspre tribuna centrală, în semn de omagiu. Este de necrezut cîte flori se pot aduna în cîteva ore în spațiul imens din fața tribunei.

Și mai departe nu mă pot opri să însemnez formele atît de diverse de manifestare a bucuriei oamenilor de a munci liber, a conștiinței lor din ce în ce mai ridicată că în mîna lor stă posibilitatea de a da viață politicii partidului, de a transforma patria, de a o face din zi în zi mai bogată și mai frumoasă. Și la acest capi-

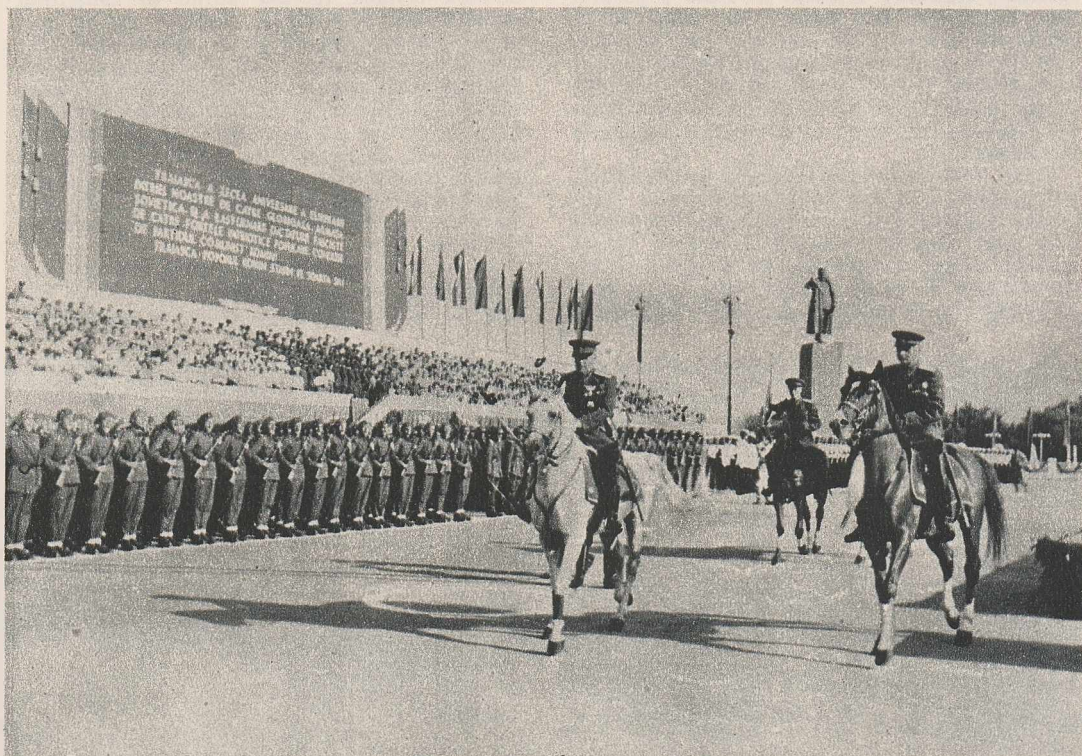
Cu cîtă bucurie și dragoste își sărbătorește poporul ziua eliberării! Ovații îndelungi sînt adresate solilor poporului sovietic eliberator ca și conducătorilor Partidului și Guvernului care au sfat neclintit la cîrma țării și au condus poporul român din victorie în victorie.

Aspect al tribunei centrale din Piața Stalin, în timpul demonstrației oamenilor muncii.

Înainte de începerea parăzii militare, generalul de armată Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministru al Forțelor Armate ale R. P. R., trece în revistă trupele alinate în paradă.

Piața Stalin s-a umplut de vulețul puternic al motoarelor. Trec tanchiștii minunând cu măiestrie minunatele lor cetății.

tol trebuiesc arătate câteva lucruri. Mai întâi impresionantul număr de portrete ale fruntașilor în producție. Apoi, mulțimea atât de variată de care alegorice, panouri și grafice, prin care oamenii raportează cu mândrie și în mod concret, cu cifre și date, realizările obținute în muncă. Este în felul de a se manifesta al oamenilor ceva ce pare a spune: „Priviți, tovarăși, și bucurați-vă! Toate acestea, și tractoarele, și camioanele, și bicicletele, și aparatele de radio, și mășturile, toate, toate acestea noi le facem fără capitaliști și împotriva lor. Și după cum vedeți nu sînt cu nimic mai proaste, ba chiar am putea spune, mai bune”.

Demonstrații însoțesc carele alegorice și panourile cu angajamente scandate din mii de piepturi: „Noi muncim cu bucurie, spor în Republică să fie”; „Vom munci, vom lupta, patria vom înălța”. Este în acest strigăt uriaș — parcă împins de către cele patru vînturi — un angajament al poporului întreg de a depune toate eforturile pentru ridicarea bunăstării a celor ce muncesc, pentru înflorirea patriei.

Demonstrații trec cu zecile de mii și ei asociază lozincilor muncii lor libere, saluturi entuziaste aduse poporului sovietic care ne-a eliberat, dîndu-ne posibilitatea să ne luăm soarta în propriile mîini. Și nu e întîmplător faptul că ceasuri de-a rîndul oamenii manifestează, scandînd lozincă: „Armata poporului rus, libertatea ne-a adus”. Ei aduc astfel prinos de recunoștință marilor lor prieteni, care nu și-au preocupat singele pentru a-i elibera și care, în toți acești ani, n-au preocupat forțele pentru a ne ajuta să ne apărăm independența de stat și să ne dezvoltăm economia și cultura.

Și mă gîndeam în acele momente: „unde sînteți voi, trubaduri ai posturilor veninoase de peste Ocean, cu glas inecat în sunetul arginților pentru care v-ați vîndut? Unde sînteți voi să vedeți această uriașă manifestare de dragoste a poporului față de marea Uniune Sovietică, și-apoi să vedeți cite parale fac dezgustătoarele voastre

reportaje în care încercați să ponegriți această minunată, necuprinsă și invincibilă prietenie a popoarelor noastre. Sau să vedeți, voi, cei ce plîngeți de mila celor „rămăși în spatele cortinei de fier”, această masă uriașă trecînd prin fața tribunei și strigîndu-și crezul: „Partidul să ne trăiască, Republica să înflorească!” Sau lozincă aceasta preluată de zeci de mii de manifestanți care-și strigă din adîncul inimii convingerea: „Cu Partidul nostru-n frunte vom avea victorii multe”; sau, să fi văzut, domniile voastre, cum se opresc oamenii minute în șir prin fața tribunei centrale, ovaționînd pe conducătorii Partidului și Guvernului, neîndurîndu-se să plece din piață; să fi văzut pe bătrînica aceea cu năframă albă care striga din toate puterile: „Să ne trăiești, tovarășe Dej!”, sau grupul acela numeros care scanda: „Trăiască Guvernul nostru care apără pe părinți și copii!”; să fi văzut acea veselie fără hotar ce stăpînea mulțimile, dragostea cu care îmbrățișează ele politica Partidului, și apoi să vă fi făcut, domnilor, socotelile în legătură cu ecoul pe care-l au la noi minciunile și calomniile voastre. V-ar fi zdruncinat un pic, să fi văzut cu ce mîndrie purtau oamenii portretele conducătorilor lubiți ai proletariatului internațional, cum se opreau în fața tribunei unde se aflau oaspeții străini și scandau neobosiți: „Trăiască pacea între popoare!”, „U.R.S.S. bastion al păcii e”, sau această lozincă intrată adînc în conștiința muncitorilor și țăranilor noștri: „Jos cu acel ce vor război, pentru pace luptăm noi”. Nu v-ar fi plăcut, desigur, acest atașament de ne-zdruncinat al poporului nostru față de cauza păcii și nu v-ar fi plăcut cu deosebire pentru că el dovedește că cei ce muncesc în țara noastră capătă din zi în zi mai puternic conștiința omului care-și știe interesul, care-și cunoaște prietenii și dușmanii, care-și vede limpede perspectiva, viitorul, și este hotărît să lupte pentru realizarea ei”.

Acum e ora 12 și-n fața noastră se desfășoară o minunată privesc. Timp de 15—20 de minute se așterne în piață covorul minunat al

patriei. Sînt aci porturile cele mai diferite din Ouaș și pînă-n Tulcea, din Banat pînă-n Moldova, din Craiova pînă-n ținuturile secuiești. O adevărată feerie de culori, borangiuri și broderii. Sînt aci dansurile iuți ale moldovenilor și cele gingașe, sfioase ale dobrogenilor, chiuiturile făgărășenilor și săriturile timișorenților, ceardășurile săltărețe ale maghiarilor și cîntecele puternice ale germanilor; tuinicele moților și fluierul dornenilor. Cît de drag îmi ești harnicul, prețputul și veselul meu popor!

Și astfel trece coloana participanților la Finala concursurilor căminelor culturale: ca o paradă a cîntecului și jocului popular. Trec mereu și rîndurile lor parcă grăiesc: „Robi am fost și analfabeți. Azi iată că sîntem liberi, am învățat carte, citim și învățăm, cîntăm și jucăm, așa cum niciodată n-a cîntat și jucat poporul nostru”.

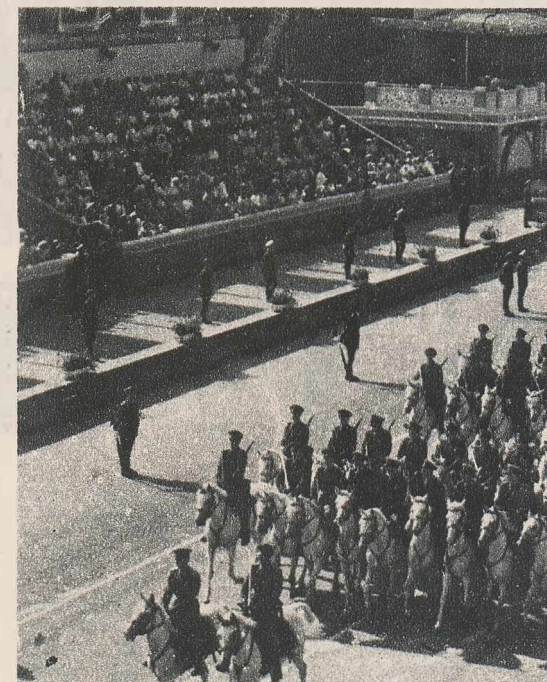
Piața Stalin este ea însăși ca o floare multicoloră. Flamurile flîșie, alăturile fanfarei strălucesc cu reflexe roșietice, tribunele sînt și ele îmbrăcate multicolor, iar înspre Casa Școlii se înalță nou turnată în bronz, statuia prietenului poporului nostru, Stalin, simbol al prieteniei noastre veșnice cu popoarele sovietice.

Trec oamenii muncii fără oprire. Mereu alții și alții fac să răsune piața de lozincile, cîntecele și jocul lor.

O mică pauză și-n Piața Stalin pătrund sportivii. Mii și mii de tineri și tinere cu corp mlădios și trup oțelit. Ei încîntă ochiul cu costumele lor, cu virtuozitatea cu care alcătuiesc diferite figuri de ansamblu, cu tinerețea și voioșia lor.

Și apoi, trompeții sună terminarea demonstrației. Iar mii de muncitori, țărani și intelectuali pleacă spre casele lor, probabil cu aceeași convingere puternică cu care am plecat și eu:

Niciodată nu va putea fi întors din drum un asemenea popor ca al nostru, care a gustat adevărată libertate!

Mămuța Sava

Mămuța Sava venise la București să-și vadă feciorul care e soldat. Dar de unde să-l ia, unde să-l găsească?... Și parcă era un făcut. Toți ostașii de pe stradă semănau cu feciorul ei. Se oprea pe lângă unul și-l întreba cu voce potolită: „Nu-l cunoști pe Ion al meu?... E la grăniceri”...

Soldatul se oprea și el, ca și când ar fi dorit să-și aducă aminte de ceva, apoi îi spunea cu părere de rău:

— Nu-l cunosc, mămuță...

— Da' de unde ești de loc?... Nu cumva ești de prin părțile noastre?...

— Păi, știu eu de unde ești dumneata? Eu sint de la Reșița și-s oțelar...

— Oțelar... mormăia mămuța și pășea mai departe necăjită.

— Nu-l cunoașteți pe Ion al meu?... Doar e colectivist... și-i la grăniceri...

Un ofițer se opri în loc, îi zîmbi mămuței și-i strînse mîna, apoi o întrebă:

— Ce fel de Ion?... Cum îl mai cheamă?

— Ion Chioranu... din...

— Il cunosc, cum să nu. An' trecut a fost în unitatea mea... Dar nu-l la grăniceri... E un băiat strășnic...

În inima mămuței se aprinse o scinteiere de nădejde, iar pe buze îi încrămență crîmpeie de zîmbet.

O coloană de tancuri uriașe venea spre ea cu uruit asurzitor. Mămuța își duse palma streșină la ochi și o privi lung. Un fior de bucurie o străfulgeră. Își duse colțul basmalei la ochi și printr-o perdea tulbură de lacrimi își privi feciorul. Ion venea la paradă pe un tanc. (Și unde mai pui că e și gradat, dragul de el...) Mămuța nu se mai putu stăpîni. Cînd tancurile trecură pe lângă ea, își smulse basmoua din cap și fluturînd-o îi strigă:

— Sint aici, Ionică!... Nu mă vezi?...

Ionică întoarse capul, îi zîmbi mămuței și se îndepărtă. Bătrînica mai făcu vreo cîțiva pași în urma tancului, apoi alăturîndu-se unei coloane, îi petrecu multă vreme cu privirea...

I. BUDA

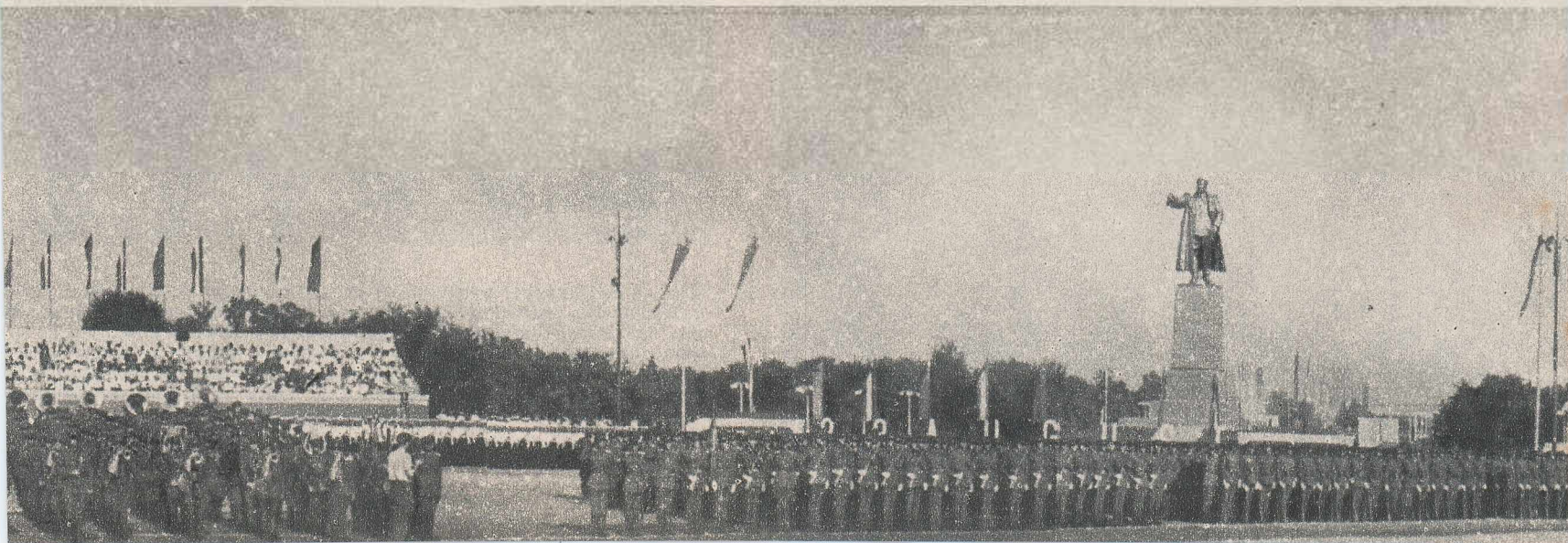

Defilează în rînduri strînse cavaleria

Bine echipați și înzestrați cu toate cele necesare, dîrji, neînfricați, trec tinerii infanteriști ai armatei noastre populare, scut de neînfrînt al cuceririlor revoluționare ale poporului muncitor.

Fanfara intonează „Onorul la general”. Trupele alinate, pînă departe spre Statuia Aviatorilor, au luat poziția de onor...

CEI LIBERI ȘI DE NEÎNVINS

Intîi a răsărit soarele. Apoi curtea mare a școlii s-a umplut pe rînd cu sute de tovarăși în salopete. Abia după aceasta cineva a întrebat:

— Cît o fi ceasul?

Și nimănui nu-i venea să creadă că orele nu sînt trecute de cinci și jumătate.

Pe la orele șase s-au împărțit armele. Puști, automate, revolvere. Trebuia să fii acolo și să-i vezi. Cu mîinile în buzunarele largi de pînză, cu chistocul de țigară în colțul buzelor și șapca pe-o ureche, bărbații așteptau, discutînd liniștiți, să le vină rîndul. Mai gureșe, femeile se agitău de colo pînă colo, vorbeau cu glas tare, întrebînd și presărînd cu glume răspunsurile. Și iată-i pe toți cu puștile pe umăr sau cu revolverele la șold. Sînt tot aceiași oameni ca și mai înainte. Și totuși parcă s-a schimbat ceva.

*

Lîngă poartă, înconjurat de un cerc strîns de ascultători cu puștile în bandulieră, un comandant de grupă așezat pe o piatră povestește. Are părul negru, dar nîns pe la tîmple, obrații bronzăți, și-un zîmbet care-l scaldă parcă întreaga față.

— ... Incolțită, compania de hitleriști și-a dat seama că nu-i rămîne decît să se predea sau să se angajeze într-o luptă fără nici un sorț de izbîndă pentru ea. Atunci a preferat fuga. Și-a dat năvală peste grupul nostru care păzea dîncolo de lacul Herăstrău trecerea spre Băneasa. Nu eram mai mulți de zece inși. Zece bărbați...

— Și-o fată!

Comandantul a tăcut și a privit spre dreapta. O femeie tînără, în salopetă, cu părul blond strîns cască sub șapcă, îl întrerupse. Partizana avea prinse pe piept „Ordinul Muncii” și medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”.

— Spune mai departe, tovarășe — l-a imbiat ea.

Povestitorul s-a mai uitat cîteva clipe la ea și a continuat cu glasul puțin tremurat:

— Da, zece bărbați și-o fată... Am deschis focul asupra armatei lui Hitler... Nemții s-au zăpăcit și au început să tragă în neștire... Eran de douăzeci de ori mai mulți ca noi și dispuneau de armament bogat. Trebuia însă să-i ținem pe loc ca să nu cadă în spatele unităților noastre militare.

Comandantul a tăcut iarăși, și-a scos șapca și și-a trecut degetele pieptene prin păr.

— Au căzut trei dintr-ai noștri. Lăcătușul Tică de la fosta uzină Malaxa, tăbăcarul Ionete de la „Bourul” și o fată...

— Nu. Fata a fost numai rănită, tovarășe Constantin. Acum e aci lîngă dumneata...

Trebuie să fii un sportiv desăvîrșit sau un om voinic ca să sări ca dintr-un arc și să prinzi în brațe o tovarășă cu armă cu tot...

— Tovarășă Florica, trăiești?

— Trăiesc, tovarășe Constantin, și încă bine, nu ca atunci...

Și iat-o acum pe Florica, directoarea unei filaturi de bumbac din nordul țării, povestînd și retrîind cu toți cei care ascultau cumplitele și mărețele momente din august patruzeci și patru.

— ... m-a luat în spinare un tovarăș... Imi pare că chiar tu ai fost, tovarășe Constantin, și m-ai dus tîrîș la primul post sanitar militar...

— Apoi, la înapoiere m-au împușcat hitleriștii în picior...

— N-am știut.

— Și mă gîndeam la tine, la fetița cea mică și prăpădit de slabă, abia ieșită țesătoare...

Florica ride din toată inima.

— Fetița cea slabă s-a măritat și aro acum și ea o fetiță, dar nu slabă.

Comandantul nu-și poate dezlipi ochii de la tovarășa lui de luptă. Ar vrea s-o întrebe, să-i spună, să-și împărtășească unul altuia atîtea izbînzii și bucurii pe drumul străbătut de fiecare dintre ei de la 23 August 1944 și pînă acum...

— Batalionul doi, adunarea!

Oamenii aleargă, se respiră, se-adună, se rînduiesc și s-aliniază.

— Batalion, dreepți! Direcția Piața Stalin, înainte, marș!

*

Soarele s-a urcat mai aproape de furca cerului. Difuzoarele înșirate de-a lungul străzilor și bulevardelor împrăștie melodios caldul marș al partizanilor.

Cadența hotărîtă și puternică a coloanelor din gărzile muncitorești trece dîncolo de tribună, departe, tot mai departe.

Partizanii defilează cu fruntea sus, cu pasul sigur și trupul încordat, așa cum au fost în '44, astfel cum sînt azi și vor fi mereu și întotdeauna...

M. A.

Cum au mai tremurat trădătorii de patrie în noaptea de 23 August 1944 în fața acestor muncitori înarmați, porniți să-și cucerească puterea în stat. Odată puterea cucerită, ei au început să-și făurească țară nouă, iar acum pe piepturile multora dintre ei strălucesc medalii și ordine, drept răsplată a străduințelor depuse în munca pentru construirea socialismului în patria noastră. Să se știe că are cine apăra cuceririle revoluționare ale poporului muncitor!

MAISTRII DE MIINE

O nouă coloană. Băieții, în uniformă, cu șapca albă — fetele poartă bluze înflorate. Bătând din palme, doi oameni se ridică și se apleacă peste balustrada tribunei.

Unul, să aibă vreo șaiszeci de ani, celălalt — treizeci; amândoi, se pare, metalurgiști.

— Să fie studenți? — întreabă primul. — N-am văzut ce scria.

— Ba nu — răspunde cel mai tânăr.

— Aha, 's elevi — spune moșul.

— Da' ce fel de elevi, neșe Andrei — surde celălalt. — Snt ucenici, rezerva de muncă; numai că pe ăștia îl crește alt fel.

Moșul sfârșie pe nas ca și cum ar trage tabac.

— Ce vrei, mă — spune el morocănos. — Toată viața ai să-mi amintești că ți-am fost meșter și mai scăpam câte o înjurătură? Da' atunci era acum? Păi, eu care nu băteam ucenicii mă socoteau toți că-s slab de inger.

— Nene Andrei...

— Acu' lasă-mă. Eu țin minte, mai abitir ca ține.

— Nene Andrei, dar eu am uitat astea, și dumneata...

— Cum?! — moșul se minie de-a binelea. — Să nu le uiți! Cum dracu să uiți cind umblai rupt, coate goale și netuns, în loc să arăși ca ăștia? Doar ești inginer, om cu carte, dragă doamne!

— Da' nu asta spuneam — adaugă cel mai tânăr, resemnat, că oricum n-o s-o scoată la capăt. — Eu spuneam de...

— Gata. Mai bine privește — spune moșul sever.

Și după cum îl ascultă celălalt lăsându-se cuprins pe după umeri, se vede că, în ciuda vechilor „conflicte”, ei au rămas — după atâția ani — tot meșter și ucenic.

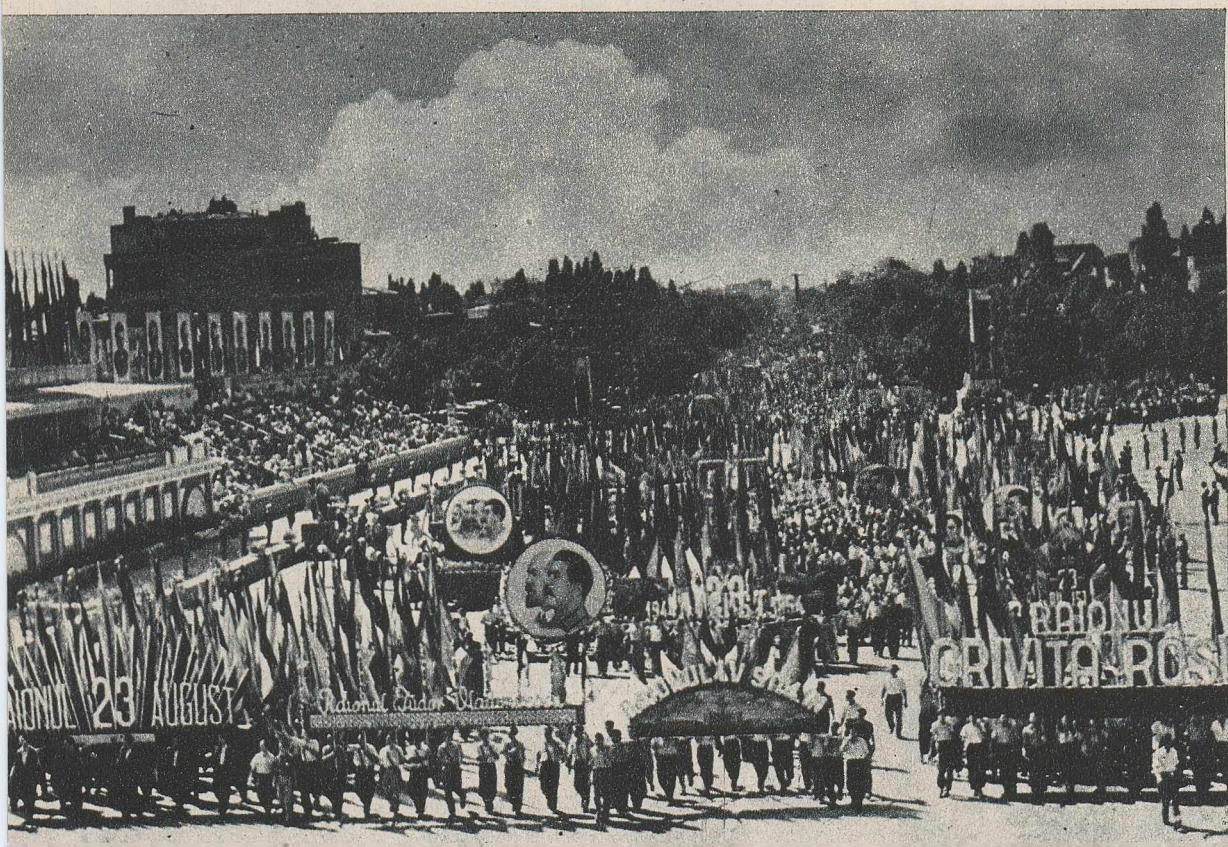
C. B.

Nu căutați asemenea imagini în trecut. N-o să le găsiți nicăieri! Asemenea tinereț nu poate crește decât sub soarele libertății, în anii domniei poporului!

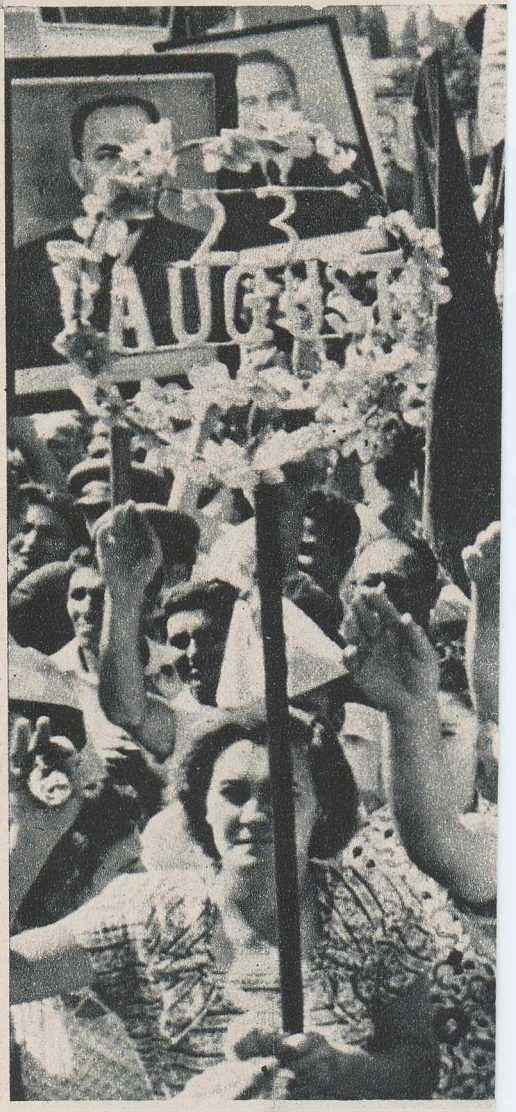
Strate de mii de

Robită ani de-a rândul de capitaliști, bătrânică a venit azi să-și exprime bucuria și recunoștința pentru viața ei nouă.

A început manifestația în uriașa Piață I. V. Stalin, frumos împodobită, răsună uralele puternice ale oamenilor muncii din diferitele raioane ale Capitalei patriei.

„Bate pasul tot pe loc, să răsară busuțoc!” — un mănunchi de tinere și frumoase dansatoare, înveșmîntate în pitorești costume naționale, dau o scurtă reprezentație, „din mers”, în fața tribunelor.

Badea Avram Bîra

Badea Avram Bîra venise de cu bună vreme la București. Era decorat pentru succesele obținute în gospodăria lor colectivă, iar acum era invitat la tribună. Se sculase o dată cu soarele și aproape că fugea pe stradă. N-ar fi vrut să întârzie pentru nimic în lume.

În drum întâlnește vreo cîțiva muncitori străni în jurul unui ostaș sovietic. Îl felicitau, rideau și făceau schimb de țigări.

— Zdravstvuite tavațișci. Kak vi pojiivate — grăi el și-i întinse mîna ostașului. Știa și el cîteva cuvinte pe care le învățase nu demult la cursul popular de limba rusă.

Peste vreo zece minute mergea mai departe. În dreapta, pe stradă, cîțiva flăcăi și fete în costume naționale se prindeau perechi și în ritmul aprig al muzicii îl băteau cumplit pămîntul cu picioarele, chiuiau și se învîrteau... Fețele lor erau aprinse de plăcerea jocului.

Badea Avram se mai opri o țîră, apoi porni iar cu gîndul să nu întârzie. Nu mai fusese niciodată la București, iar acum privea cu ochii mirați la toate cite se petreceau. Carele alegorice, panourile cu frunțași, vitrinele uriașe ale magazinelor îmbrăcate cu tot felul de mărfuri, drapelele, voia bună — toate, toate îi trezeau în suflet puterea și mîreția de stăpîn al vieții...

Fără să-și dea seama badea Avram încetini pasul. Nu se putea sătura ori și cît privea. Parada militară, pionieri cu brațele pline de flori, camioane fabricate în R.P.R., încărcate cu mașini agricole...

Se ciocni piept în piept cu un tovarăș. Se priviră o clipă în ochi; apoi badea Avram Bîra îl rugă să-i spună cît e ora.

— Nouă...

Trebuia să fie de mult la tribună. Singele îi năvăli în obraji:

— Drace... Am întârziat... Ei, așa-i cînd vrei să le vezi pe toate, își zise. Apoi intră într-o coloană. Oamenii cîntau, erau veseli. Și împreună cu coloana mișcătoare intră în Piața Stalin, fluturînd batista.

Andrei ARDELEANU

Au sosit tustrei. Tatăl, mama și fiica. Întreaga familie a venit să-și salute conducătorii iubiți.

Toată munca noastră, toate avînturile și visurile noastre și ie dăruim ție, patrie liberă, drept darul cel mai de preț al inimii!

Fotoreporterii și cinematografiștii sînt și ei plină acțiune. Spectatorii le cer fotografi și film în care să regăsească bucuria marii manifestații

Cei mai tineri cetățeni ai Republicii Populare Române n-au lipsit nici ei de la grandioasa demonstrație.

Mulțumim Partidului pentru grija ce ne-o poartă. Și aceste modeste roade le închinăm poporului cu angajamentul de a munci tot mai spornic, pentru a-i da belșug de produse.

Aci, în locul ista...

Din coloanele nesfârșite de manifestații, o femeie între două vârste, cu un băiețel de mână, a ieșit din rîndul. Femeia are părul negru, presărat cu fire argintii. A cercetat câteva clipe bulevardul, a prins băiețutul de mână, l-a tras cîteva pași și deodată a rămas pe loc cu ochii la un afiș mare, colorat, înfățișînd un soldat sovietic și un soldat român, înfrățiți în luptă. Apoi a închis pe jumătate pleoapele într-un efort de cît mai amănunțită aducere aminte.

— Uite aci, în locul ista, am văzut primul soldat sovietic. Arăta chiar așa... Privește la fotografie...

Băiețutul purta cravată roșie de pionier și o insignă pe buzunarul bluzei albe.

— Și cine era, mamă?

— Nu știu. Un soldat tînăr cu părul blond ca al tău, nădușit de soare și drum. Avea uniforma colbăită și o privire glumeață care părea că-mi spune: „Ei, acum v-am scăpat de Hitler, ce mai spuneți?” Uite, ici l-am întîlnit. Parcă a fost ieri...

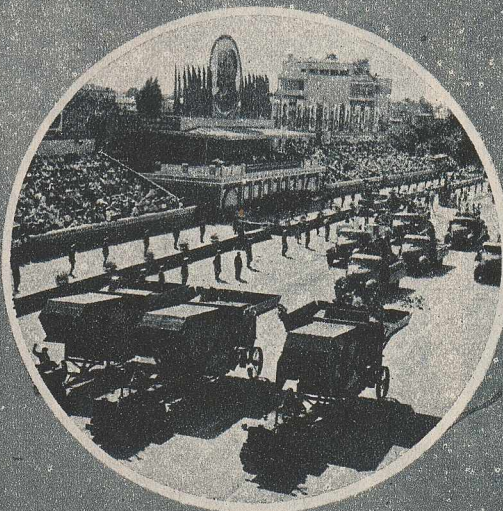
S-a oprit un bătrînel lîngă femeia care povestea cu glas tare, apoi un elev în uniforma rezervelor de muncă, și alții.

— Uite ici, repetă ea pentru sine femeia... Veneam de la lucru, frîntă de oboseală, cu copilul în brațe și necazul în suflet... Aflasem, încă de la fabrică, că a venit armata sovietică să ne scape de Hitler și să ne aducă pe curînd și pacea... Și cînd l-am întîlnit pe soldatul acela... O! mamă!... Stătea rezemat de tanc și zîmbea... l-am dat să-mi țină copilul în brațe ca să pot să-l iau pe după gît și să-l sărut pe frunte.

În lupta pentru aplicarea Hotărîrilor din august ale C.C. al P.M.R., poporul a realizat primele succese. Iată-l la demonstrație, prezentînd o parte din realizările sale: batoze, camioane...

...fel de fel de obiecte de marochinărie...

...obiecte electrice pentru uz casnic... rezorți mașini de călcat...

Sute de porumbel, simbol al dragostei de pace...

— Și în ce limbă ai vorbit cu el? — întreabă mai mult în zeftlema, decât curios, insul cel bătrîn.

Femeia a ridicat privirea și l-a fulgerat o dată. Cel care o întrebase avea o haină veche de lustrin, guler tare, ochelari cu ramă de aur, ac cu perla la cravata de culoarea vișinei putrede. I-a răspuns dîr:

— În ce limbă oi fi vrut să mă-nțeleg? L-am sărutat pe romînește, așa cum vorbim noi cu cei care ni-s dragi. Uite aci, în locul ăsta, s-a întîmplat. Parc-a fost ieri... Hai, Gicule, lasă-l în pace pe... dumnealui, hai să ne-ajungem coloana.

Cunoștințe vechi...

Orele 9 dimineața. Cald. Soarele doogorește revărsînd valuri de foc.

Coloana de manifestații s-a oprit lîngă un colț de stradă. Tablourile și panourile au fost rezemate de perete. Oamenii se duc spre chioșcul cu limonadă și fructe. Sticlele sînt deșertate pe nerăsuflete.

Îndată ce setea a fost potolită încep glumele, rîsetele și cîntecule. Alături se află o unitate militară. Ostașii așteaptă, ca și manifestații din coloane, să pornească mai departe spre Piața Stalin.

Între timp, fanfara de muncitori aflată în fruntea coloanei atacă primele note ale unui cîntec săltăreț. Civili se prind de mîini și de umeri și încep să strîbe. La început mai potolită, apoi, pe măsură ce cadența se luștește, pașii se-nțeșesc și trupurile zvîcnesc vioaie în ritmul înfocat al jocului.

S-a prins un ostaș în horă. Apoi un alt militar a desfăcut lanțul viu al jucătorilor și a intrat și el.

Pentru prietenia veșnică cu marele popor sovietic, urasa!

— Hei, tovarășico!

O față cu bucle negre și o gropiță în bărbie întoarce mirată capul. De pe un cheson, un caporal îi face un semn prietenesc cu mîna și o îmbrie:

— Facem un dans?

Fata vrea să răspundă ceva, să-l întrebe poate cine e și dacă o cunoaște, dar nu mai are timp. Dintr-un salt, caporalul sare pînă aproape de ea, o ia ușurel de mîna și, trăgînd-o pe sub cerul de brațe întinse, o prinde de mijloc și o învîrtește în pași de sîrbă...

Fata ride și-l privește în față. Abia acum observă ea că flăcăul în uniformă are ochii verzi...

— O cunoaște? — întreabă sergentul de la celălalt afet.

— O cunoaște, cum să n-o cunoască? — îi răspunde un tipograf bătrîn și mucalit. Sînt amîndoi din R.P.R.!

Marla ARSENE

Moș Vasile... metalurgistul

Oprite pe linii, tramvaietele priveau parcă revărsarea fluviului de oameni.

— Ei, moșule, unde ți-i coloana?

— Care coloană? se răsuci bătrînul spre cel ce-l întrebase.

— Cum, care coloană? A întreprinderii dumitale!

— Coloana întreprinderii mele? Nu te pricep de loc, fiule! N-am nici o coloană și nici o întreprindere, răspunse mai mult mirat moș Vasile Pavel, țeran mijlocăș, din comuna Ciocănești, raionul Călărași.

— Atunci ce cauți în coloana noastră? spuse în glumă turnătorul Ion Bălan.

— Păi, asta ce coloană e? făcu moșul.

— A metalurgiștilor de la „23 August”.

— Bun! Foarte bine! Merg și eu cu voi.

— Păi, ai terminat de tîrguit, moșule, de mergi cu noi?

— Ce să tîrguiesc? întreabă nedumerit acesta.

— Păi, doar nu ai fi venit la București fără să dai pe la Obor.

Moșul privi cu luare aminte la cel ce-i aruncase așa vorbe.

— Auzi-mă bine, feciorășule! N-am venit la București nici pentru jarmaroace, nici să tîrguiesc alte alea. Am venit să văd și eu sîrbătoarea asta. Și continuă fără să răsufle. — Cășa le-am zis la ai mei: „Voi rămîneți sănătoși că eu pe ăst 23 August mă duc să-l văd cu ochii mei la București. Să dau binețe, și la Partid, și la tovarășii din Guvern”.

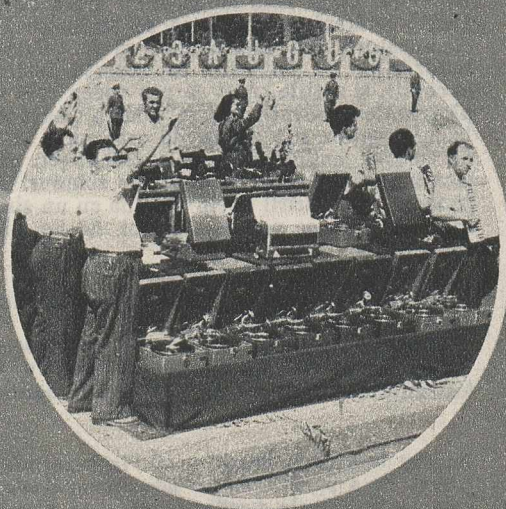
— Ei, atunci hai cu noi, moșule, spuse Bălan, iuțind pasul și pornind cu glas puternic cîntecul „Braț la braț cu tinerețea”.

— Asta mai zic și eu, spuse moș Vasile după cîteva minute, cînd la un scurt popas al coloanei metalurgiștilor se odihnea, după o întrecere cu cei tineri, cărora le arătase cum se joacă o sîrbă moldovenească. „Cîntă oamenii, joacă, chiuie bucuria în ei. Da, asta mai zic și eu. Oameni, oameni, cit vezi cu ochii. Unde s-a mai pomenit asta?”

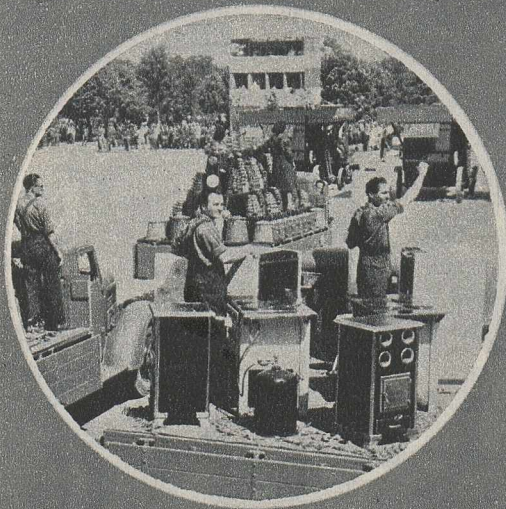
Dinspre Piața Stalin, purtat pe deasupra mulțimii ce se revărsa din trotuar în trotuar, răzbătea vuietul uralelor. „Vin oamenii!” — își mai spuse moș Vasile, gîndindu-se că va avea ce povesti în satul său despre cei care treceau în rînduri strînse, sărbătorind a zecea aniversare a eliberării patriei.

H. COSTIN

...acordeoane, pafefoane „Metrom” (Orașul Stalin), mașini de cusut „Cugir”...

...bunuri de larg consum: de la sobe, răcoitoare și butalii de aragaz pînă la sufereteșele și micile căni de tablă...

...și puternicele tractoare cu care este înzestrată agricultura noastră socialistă.

PE TRASEU

Adeseori plimbându-mă pe marile bulevarde, în preajma lui 1 Mai și a lui 23 August, ascult felurii oameni vorbind: puști care socotesc numărul becurilor folosite la pavoazări, gospodine care admiră colona-tele drapate în roșu, muncitori care de-abia au terminat decorarea propriei lor instituții și acum cîntărese cele văzute cu un ochi deosebit de critic; esteți (remorcați de căței) care judecă aspectul festiv al orașului după norme „clasice”; provinciali încințați de strălucirea Capitalei.

Torentul de risete și chemări, de melodii fredonate și chicoteli, rumoarea aceasta de veselie care umple Piața Republicii a ajuns un lucru obișnuit, specific serbărilor de 23 August. Vara a dat acestor zile serile calde; serbările populare au adus veselia festivă. Aceste două elemente s-au unit în conștiința oamenilor și au săpat acolo anume imagine. În astfel de seri bucureștenii ies la plimbare ca și cum s-ar pregăti pentru o uriașă chermesă populară. Și, adeseori ascultându-i în aceste momente, mi-am însemnat frinturi de conversații. Iată, unele din seara de 22 august a acestui an:

Doi pionieri. Unul, voinic, de vreo paisprezece ani, altul de nouă ani, și mititel.

Cel mare — Nu se poate. Aia scurți stau în stînga.

Cel mic — (amărit) N-o să mă vadă nimeni, cînd o să fac semn. Măcar în dreptul tribunei, cînd intrăm în piață, lasă-mă în dreapta.

Cel mare — O să te vadă, tribuna nu e așa înaltă.

Intruie ziaristul nu e numai propagandist, ci și activist în probleme de organizare, îmi îngădui să mă amestec.

Eu — Ce s-a întîmplat?

Cel mare — Știi, noi defilăm mâine. Și lui asta i-a intrat în cap că n-o să-l vadă nimeni din guvern cînd o să facă semn cu mîna, fiindcă e mic. În dreapta n-avem cum să-l punem că strică coloana.

Eu — Să facă semn cu batista.

Cel mare se luminează la față: „Tss, la asta nu m-am gîndit! Hai mă, ai să faci semn cu

— „Hei, fraților! Ia ascultați un cîntec de-al nostru!” Grupul de bulgari din regiunea Constanța înveselește pe traseu pe manifestanți.

batista! Da' vezi: nu mai spui la nimeni, că o să-mi dai peste cap disciplina detașamentului”.

Celălalt face semn că n-o să dea disciplina peste cap și amîndoi pleacă mai departe să cerceteze competenți și severi pregătirile care se fac în Piața Republicii.

O gospodină într-o rochie cu buline albe explică aferată unui grup de cunoștințe care o ascultă, dînd din cap:

„... Le aprind eu — zice. Zic: Niculaie, ăștia s-au pavoazat cum au știut. Li s-au ars becurile? Li s-au ars. Să le puie singuri la loc. Zice Niculaie: Păi, e numai portarul ăsta bătrînul, cum să poată? Și portarul — ăla din usă — și el: „Ne facem de ris, cu luminile chioare, acu' de 23”. Și iacă, Niculaie mă lasă în mijlocul plimbării — ieșisem să luăm o bere — dumnealui care de-abia a terminat de așezat lozincile la ei la fabrică hop-top în pod la ăștia să le dreagă pavoazarea! Ce spuneți de așa om?!”...

... Ce spuneți? (comentariul reporterului)

Una, două, trei... hop! în clipele de răgaz de pe traseu, tinerii se distrează fiecare după pofta inimii.

Ceea ce e cu deosebire omenesc în acest torent de oameni, care seara umple piețele iar ziua se încolonează spre a manifesta, e mai ales bonomia, aerul familiar care îți arată că toți acești cetățeni au venit să se întîlnească cu conducătorii lor, să-i salute, să le înfățișeze realizările. Ei își aduc la această întîlnire și copiii, și soțiile. Aici se pot vedea cele mai năstrușnice inovații create pentru transportul bucureștenilor sub vîrsta de șase ani: un fel de coșărel amintind de cele chinezești, căruccioare pe două roți, îmbinări de scînduri care în momentul opririi devin tribune cu un singur loc. Totodată se pot auzi și aci fel de fel de conversații.

O băbuță asudată și obosită, un domn cărunț cu pantofi de lac zbîrciți.

Băbuța — M-a ucis căldura, maică precistă.

Domnul — Păi, la vîrsta matală. Nu le-a fost milă de bătrînețe, să te aducă la defilare?

Adunați în grupuri, tinerii sportivi își împărtășesc, înainte de a porni la marea demonstrație, impresiile de la ultimele manifestări sportive, glumesc sau povestesc cîte ceva din activitatea lor.

Băbuța — (nedumerită) Cum „să mă aducă“?
 Domnul — Să te care așa pe năbușeală?
 (face semn cu mâna a lehamite) Da' știu aștia
 de bătrînețe, știu de ceva? Din mine ce-au
 făcut?

Băbuța — Păi, băiatul nu știe că am plecat
 de-acasă, că nu m-ar fi lăsat. Da' zic să-i văd
 și eu pe miniștrii mai de-aproape, e tot de-ai
 noștri, măicuțiță. Da'... da' matala ce ziceai
 că ți-au făcut?

Domnul ridică din umeri. Baba înțelege deo-
 dată și fața i se încrêțește de un ris mocnit:
 — Te-au lăsat numai cu botforii de lac,
 ai? Moșloara... Numa-n botfori, hi-hi-hi...

★

Coloana de produse românești: autocamioane,
 strunguri, aparate de radio. Cineva spune în
 spatele meu:

— Facem concurență Angliei, în Egipt, băiete,
 noi, „eminamente agricoli“... Trimitem fabri-
 cate în Indonezia, în Turcia, exportăm tractoare,
 mă, tractoare...

După un moment de liniște vocea se aude
 din nou, de astă dată surd, ca și cum cineva
 ar vobi numai pentru el:

— Da' mult sînge, băiete... oameni și oameni...
 mulți s-au dus pînă atunci, în '44...

Mă întorc. În fața mea, un om fără braț, avînd
 pe rever medalia „Eliberarea de sub jugul
 fascist“, se sprijină de un băiat, pare-se fiul
 lui.

Amîndoi, și tatăl, și fiul, rămîn cu privirile
 ațintite după coloana de produse românești
 care, azi, la zece ani de „atunci, în '44“, ajung
 pînă pe coastele Pacificului.

C. BACIU

„Frumoasă medalie ai primit, tovarășe!“ Un grup de tineri din echipa de dansuri a uzinei „Republica“ l-a înconjurat pe strungarul Traian Neamțu, de la întreprinderea Radio-Popular, care a fost distins cu medalia „Eliberarea de sub jugul fascist“.

Și muzicuța e bună să-ți înveselești tovarășii...

Tradiționalul joc românesc „Călușarii“, interpretat de participanții la cel de al III-lea concurs al echipelor artistice ale căminelor culturale.

Manifestanții nu s-au întors încă de la demonstrație. Vatmanul îi așteaptă răbdător să-i ducă spre casă.

Privirile demonstrațiilor se îndreaptă către conducătorii iubiți ai partidului și guvernului, pe care oamenii muncii îi salută din inimă aducându-le prinosul victoriilor și bucuriilor lor.

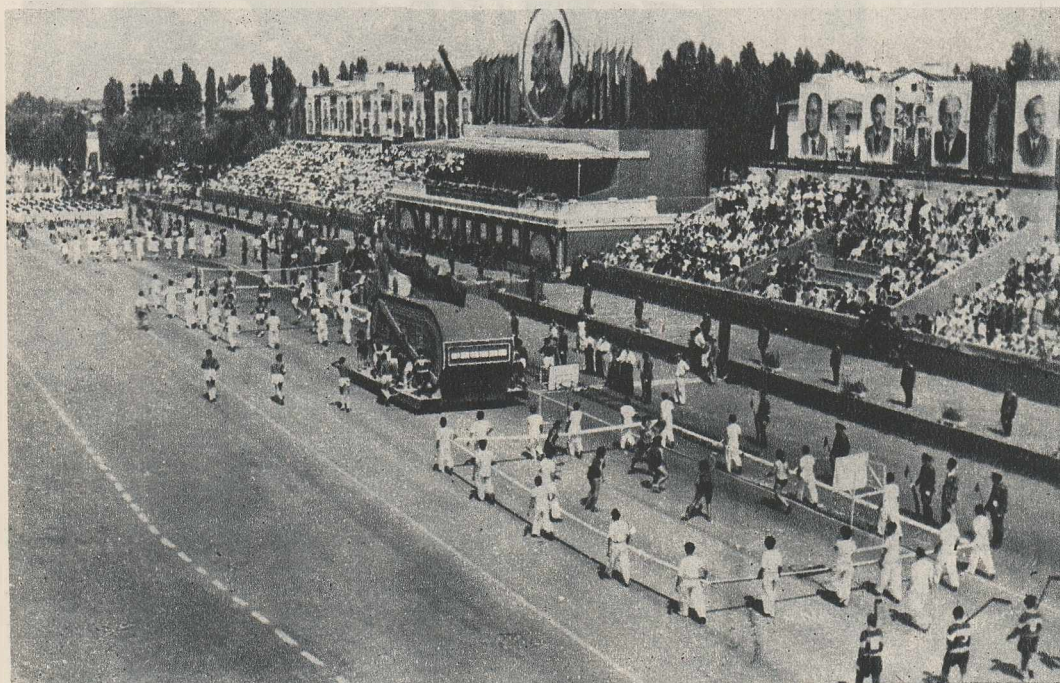

Mai grandioasă, mai plină de vigoare și frumoasă ca totdeauna a fost parada sportivilor, în ziua sărbătoririi gloriosului deceniu. În zumbetul motoarelor, primii și-au făcut apariția motocicliștii, îmbrăcați în tricouri care alcătuiau prin culorile lor drapelul patriei noastre.

Sportul îi înfrățește pe tinerii de la „Locomotiva” și „Recolta”. Acum, ei poartă ciocane și secere, simbol al alianței clasei muncitoare cu țărâimea muncitoare.

Sportivii duc prin fața tribunelor... „terenuri” de baschet și de volei, o poartă de fotbal și alta de polo... prezentând astfel imaginea vie a diferitelor discipline sportive pe care le practică.

În fața unuia din cele patru care alegorice, pedala unul din cei mai tineri cicliști din coloană. Bicicleta îi era împodobită sărbătorește cu panglici și stegulețe. Nu privea decât în dreapta de parcă ar fi fost un comandant la paradă.

— Cum te cheamă, flăcăule? — îl întrerupse din gândurile sale strungarul Colentuş Mihai, unul din fruntașii întrecerii socialiste din sectorul mecanic al uzinelor „23 August”.

— Dorian Lucacescu — răspunse „flăcăul”, întorcându-și privirea oarecum mirată.

— Și câți ani ai?

— Șapte — răspunse el și își întoarse privirea spre dreapta.

— Da' la școală când te duci?

— La toamnă.

— Da' acum încotro?

— Să-l văd pe tovarășul Dej.

— Bravo ție, mă iei și pe mine?

— Ai obosit, nene? Te-aș lua dar nu ne poate duce bicicleta.

Mai multe risete au izbucnit dintr-odată în timp ce tînărul ciclist privea supărat la cei care-l ridicaseră pe brațe.

— Lasă-mă, nene, am să rămân în urmă! Și suindu-se pe bicicletă începu să pedaleze mai departe.

Costin HÎNCU

În pas elastic, tinere sportive, cu flori pe brațe, poartă în suflete bucuria libertății adusă de marea 23 August.

Mtini îndemnatice de tinere sportive execută, cu multă grație și suplețe, frumoase exerciții ritmice, pregătite din timp în cinstea marilor sărbători.

Pe carul alegoric al asociației „Metalul”, tineri sportivi ridică triumfător stema patriei, străjuită de flămuri roșii și tricolore.

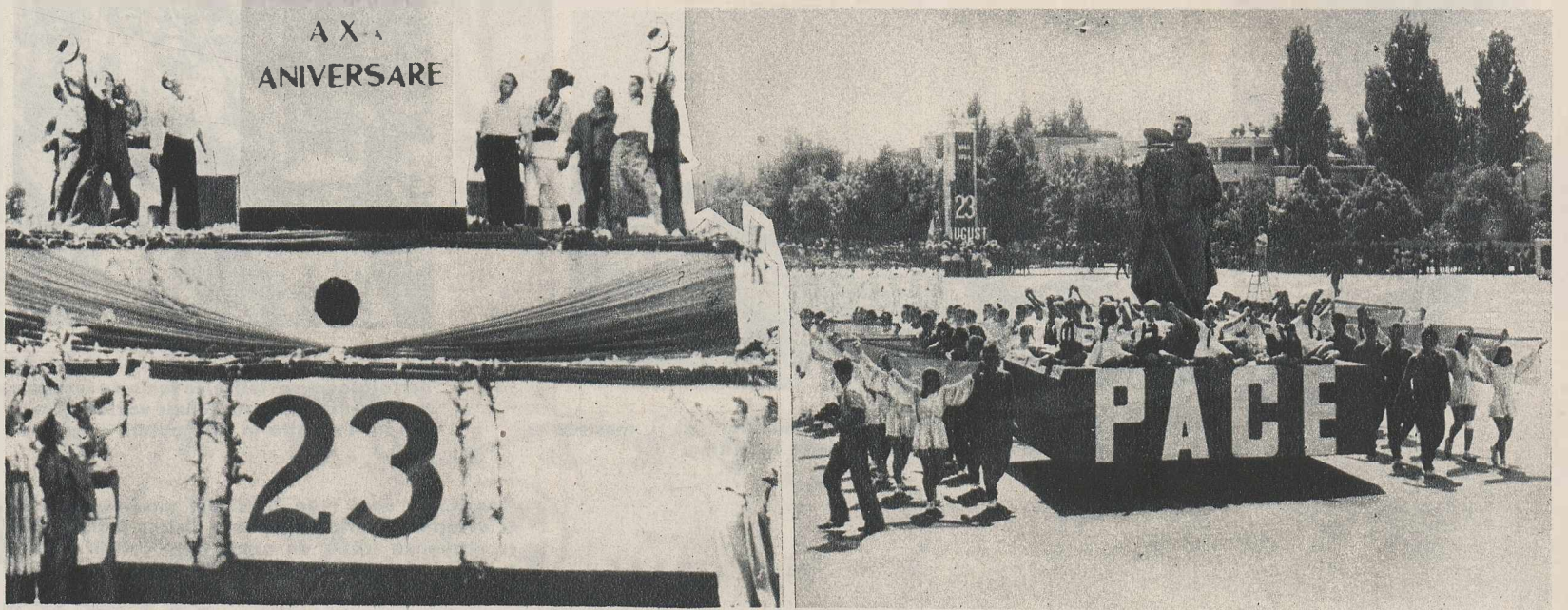

TRAIASCA
A X-A
ANIVERSARE

O mare de culori își revarsă valurile spre Piața Stalin. Sînt flămurile viu colorate ale diferitelor asociații sportive ce activează în țara noastră.

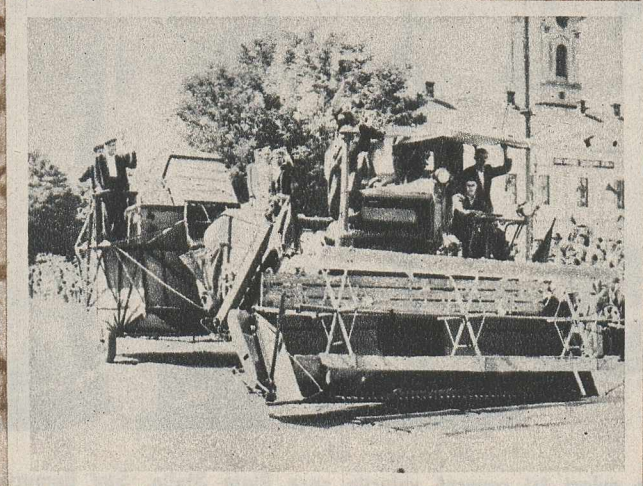
Ostașul sovietic eliberator ținînd în brațele sale un copil, simbol măreț al libertății și păcii popoarelor, este o imagine veșnic vie purtată cu dragoste și recunoștință și în sufletele sportivilor din țara noastră.

Arad... Marea piață „Avram Iancu” a devenit neîncapeătoare pentru mulțimea venită la miting.

Muncitorii de la G. A. S. Oradea au adus la demonstrație o combină autoprofusată, care a lărat pe holdele gospodăriei.

Cluj... Elevii școlilor profesionale C.F.R. defilează prin Piața Mall-novskii.

Demonstrează întind muncitorele de la „I. C. S. Hunedoura”.

Hunedoura în zi de sărbătoare... Mil de muncitori și constructori cu familiile lor au venit la miting.

Petroșani... Minerii Ei poartă pe umeri performanțe sovietice, în semn de recunoștință pentru ajutorul tehnic sovietic acordat țării noastre în anul puterii populare.

Ploiești... În anul 1944, în timpul unui atac aerian al aviației Imperiale, a fost distrus monumentul ce simboliza frăția de arme între ostașii români și ruși din războiul din 1877-78. La 23 August a.c. a avut loc dezvelirea noului monument reconstruit.

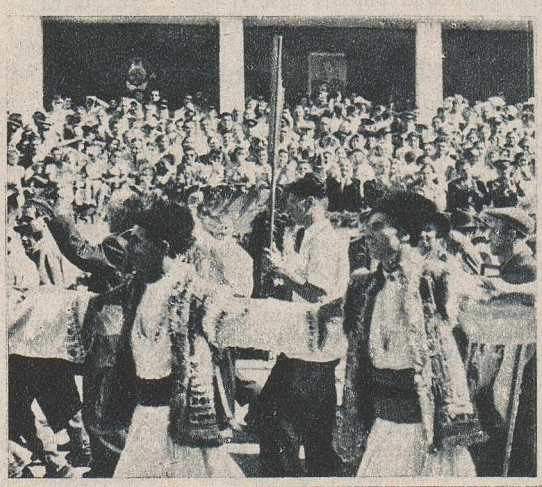
TARA

in

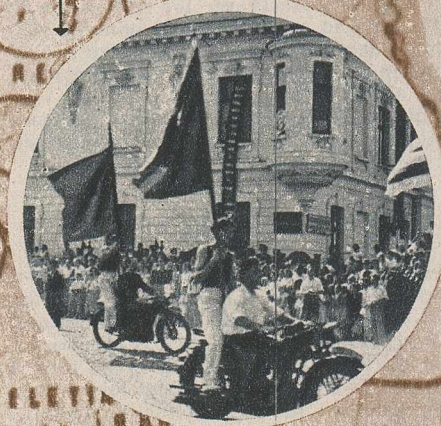
ARBATOARE

NEA AUTONOMA
MAGHIARA

Iasi... Vii, flaurile flutura in vint. Pe strazile batrinei capitale a Moldovei inactinerii sportivi. Iata si motociclistii. Fiecare echipaj poarta cu mandrie drapelul asociatiei din care face parte.

Hora pe strazile Iasiului.

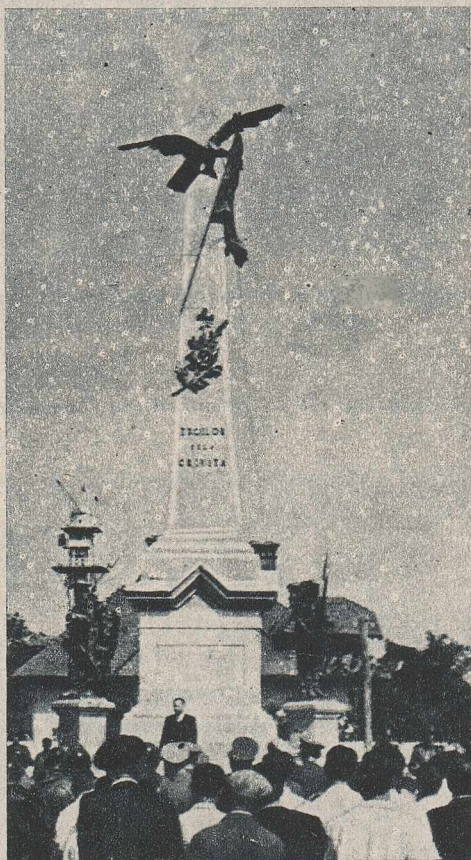
Gala... Sute de case distruse, zeci de victime, Iata ce-au lasat in urma lor trupele hitleriste in vechiul port dunarean. In anii din urma multe s-au schimbat si azi. De aceea oamenii se bucura si sarbatoresc cu drag ziua eliberarii.

Constanta... Seara de carnaval: maschi, veselle si cantece...

Numerosii copii din Regiunea Autonoma Maghiara, imbracati in costume nationale pitoresti, au participat la demonstratia ce a avut loc in Tirgu-Mures.

SĂRBĂTOARE LA CONSTANȚA

E greu de descris atmosfera sărbătorească și veselia care au domnit în Constanța, în ziua de 23 August. Orașul era împodobit ca niciodată; forfota neobișnuită a străzilor și veselia zecilor de mii de oameni, muzica, dansurile din piețe, entuziasta manifestație din dimineața zilei — toate la un loc îți vorbeau de nesfârșita bucurie a unor oameni care își sărbătoreau un deceniu de libertate și succese, și-și inaugurau în același timp alt deceniu din viața lor nouă și frumoasă.

Din noianul de fapte patrecute în ziua aceea de neuitat, am cules câteva pentru cititorii revistei noastre. Iată-le:

Pe noul stadion

Tînărul își trage mîna de sub brațul maică-si și, arătîndu-i cu un gest larg minunatul stadion construit din piatră albă, îi spune cu încîntare:

— Uite-l mamă... Statul a dat pentru el milioane de lei... Aici am făcut și eu muncă voluntară... Ți-amintești? Eu am lucrat însă în partea cealaltă... Intră aici 30.000 de oameni... Uite și coloanele alea... Sculptate cu mîna, mamă... Știi ce greu e? De jur împrejur o să fie un parc frumos... Cu avuz, cu delfini sculptați în piatră... Ce zici, mamă... Ai fi crezut c-o să vezi asta pe maidanul de gunoi al Constanței?

Se face inaugurarea stadionului, terminat în cinstea lui 23 August. Apoi începe un meci de fotbal. Locomotiva P. C. A.-Constanța, cu o selecționată a lui Dinamo-București și Orașul Stalin. Bătrînica se uită minunată la echipe, căutînd să înțeleagă rostul jocului:

— Gicule mamă, de ce suieră ăla?

Gicu însă n-o mai aude. E așa necăjit pe P.C.A.... Auzi colo, dinamoviștii mai că nu-i invită să le bage golul și ei stau, stau...

— Gicule mamă, de ce aleargă așa de colo-colo?

— Ce-ai zis, mamă? Las' că-ți spun eu acasă... Hai P.C.A.! Faceți de rușine stadionul nou!

Bătrînica s-a plictisit. De cît alergătura asta de colo-colo după o minge, ar vrea mai bine să vadă dansuri frumoase în parcul Gorki...

— Gicule mamă, eu plec... Du-mă pînă la ieșire ca să nu mă rătăcesc...

— Stai, mamă dragă... Numai faza asta... Uite...

Bătrînica ridică din umeri și se uită spre dreapta, la coloanele sculptate. Dar ce vede? Pe postamentul lor frumos s-au cocoțat doi flăcăiași care țipă cît îi țin gurile. Își pune ca friptă pantofii și se repede spre ei:

— Mă, voi ăia, dați-vă jos acuș...

Flăcăii suiți cu picioarele pe postament țipă mereu la P.C.A. și n-o aud pe bătrînica.

— Mă broscuilor, hei, da, voi, dați-vă jos. Nu vă e vouă milă, mă, și rușine, mă, să vă suiți cu ghetele pe piatra asta ca laptele. Statul a băgat aici milioane și voi călcați frumusețea asta în picioare... N-aveți bănci destule? Dați-vă jos că vă rup urechile...

Flăcăiașii sar jos rușinați. Bătrînica îi boscoragește mai departe: „Auzi colo... pe piatra asta ca laptele...”

Întîlnire în carnaval

Carnavalul a început. Cortegiul lui Papură Vodă a pornit ca o vijelie de sus, din parcul Gorki, — și a coborît, cu tot alaiul vesel și cu lumea după el, pînă aici, pe faleză, lîngă marea cea mare. Deodată, întunecimea nesfârșită a apei e brăzdată de o ploaie de luceferi. Cum seamănă imaginea aceasta cu ceea ce s-a petrecut acu' zece ani cînd în bezna adîncă a irumpat lumina strălucitoare a lui 23 August!

Văpaia artificii iluminează feeric cerul și preface marea într-un ciudat covor de solzi de argint. Departe, într-un orizont cu neputință de apreciat, câteva vase ancorate în larg strălucesc de beteala luminilor cu care marinarii și pescarii le-au încununat catargele și parimele.

De lîngă țârm, se desprinde în tăcere o barcă vîslită de marinari, apoi încă una, încă una... În lumina miilor de stele ce țîsnesc deasupra mării, bărcile, purtînd torțe ce pîlpîie focuri colorate, lunecă pe apa ca argintul și trimit miilor de oameni de pe țârm bucuria și cîntecul tineresc al vîslașilor. Marea trăiește o sărbătoare cum n-a mai avut; la fel și orașul, miile de oameni care cîntă, dansează și se veselesc.

Numai ea nu cîntă, nu dansează și stă de una singură, sprijinită de parapetul falezei, cătînd cu privirea în stînga și în dreapta. Așteaptă pe cineva. Îl așteaptă pe băiatul cu care și-a dat întîlnire în carnaval... Și el, Niculae, timonier pe un pescador din flota de larg piscicolă, nu mai vine... A plecat de vineri pe mare și a spus că o să fie precis la carnaval. Dacă nu știa sigur că se inapoiază, de ce i-a spus să-l aștepte?

Anișoara își frămîntă baticul în mînă și privește marea, strada întesată de lume. E atîta veselie, sînt atîtea măști caraghioase... Uite, una s-a desprins dintr-un grup și vine spre ea. O mască nostimă, cu un nas de țandărică și cu obraji strălucitori cum e coaja de cozonac. O prinde de umeri. Anișoara se zbate și scapă:

— Lasă-mă-n pace, mască...

Masca aleargă înapoi la grupul ei. Vine alta, și alta...

— Lasă-mă în pace, mască, n-auzi?

Pe urmă vine iar prima, cu obraji de cozonac, și nu-i mai dă pace. O tot ia de braț, de nas...

— Dacă nu mă lași în pace, mască, să știi că...

— Mă bați!... — strigă masca și-și descoperă fața.

Surpriză! „Masca” e chiar Niculae, timonierul.

Anișoara se supără, rîde, iar se supără:

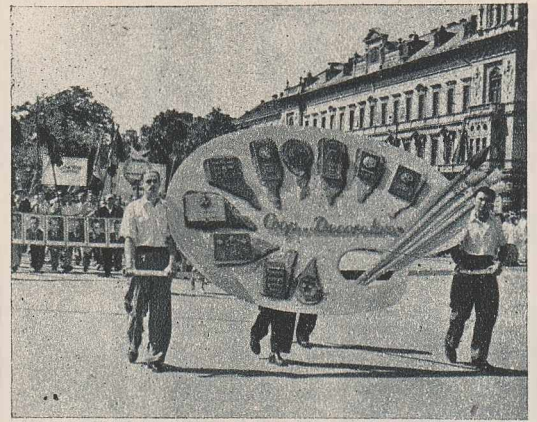
— De ce-ai făcut asta, Niculae? Ne-am pierdut vremea degeaba...

— He, hei... Nu ne-am pierdut-o de loc...

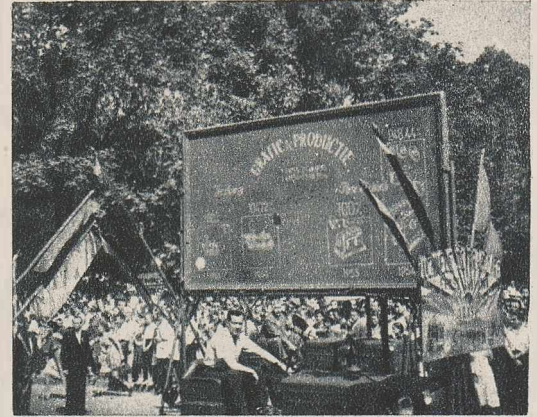
Am avut și eu o socoteală... Te-am încercat să văd cum răspunzi altora...

— Grozav mai ești...

— N-ai știut, Anișoară?...

Panourile și graficele purtate de oamenii muncii din Arad au arătat marile succese pe care ei le-au dobîndit în ultima vreme.

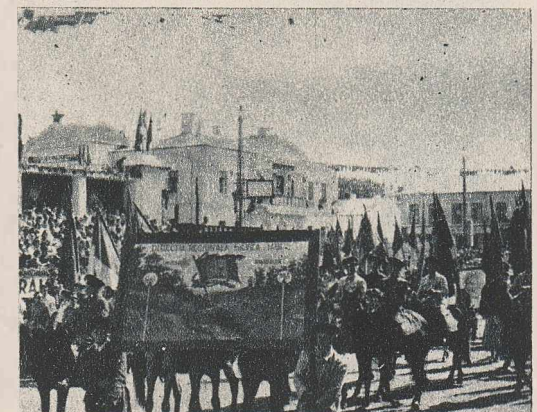

La zece ani de la eliberarea patriei, harnicii muncitori de la „Uzinele de tractoare” din Orașul Stalin au avut cu ce se mîndri. Mille de tractoare fabricate de ei în anii aceștia dudule pe ogoarele țării...

O echipă culturală din Galați interpretează pe traseu un dans popular.

Iași... Aspecte de la demonstrația oamenilor muncii.

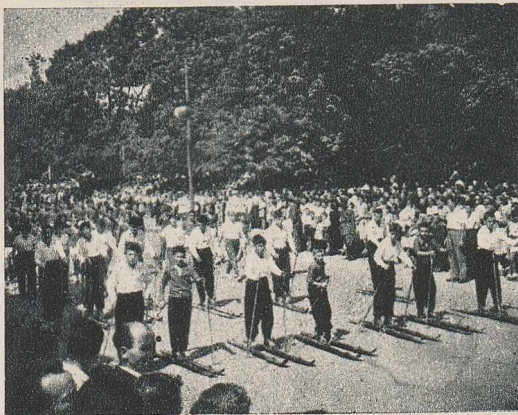
Ploiești... Demonstrează fruntașii pe regiune la strînsul recoltelor, tractoriștii de la S.M.T.-Stîlpu, din raionul Buzău.

SEARA ÎN CAPITALĂ

Brașov... Orașul de pe malul bătrânului fluviu cîntă și freacă de urale.

Orașul Stalin... Cel care înfruntă pantele repezi ale munților înzăpezii, schiorii, au venit și ei să demonstreze. Mulți sînt sportivi de seamă ai regiunii.

Tîrgu-Mureș... Ca în fiecare an, cu prilejul marilor sărbători, romîni și maghiarii înfrății demonstrează împreună.

Cluj... Peste 50.000 de oameni ai muncii au demonstrat în frumosul oraș ardelean.

În Piața Republicii

Pe estrada din Piața Republicii, după cîteva echipe de artiști și dansatori de la căminele culturale, a apărut cunoscutul artist al Ansamblului de Estradă, N. Stroe. În timp ce își rostește cupletul în fața microfonului, după fundal, se pregătesc să intre în scenă alte echipe de artiști amatori: dansatorii din comuna Moldova Veche — regiunea Timișoara, corul „Vidu” din Lugoj, taraful din comuna Bogdănești — regiunea Bacău, solistul din fluter Gheorghe Pricopie, dansatorii din Sărata-Bacău.

Programul a început încă după amiază, la orele cînd soarele mai trimitea noian peste noian de raze fierbinți asupra pămîntului. Acum se lăsase seara, dar fermecătoarele melodii ale coriştilor, bogăția și măiestria dansatorilor, cuceriseră spectatorii și nimeni nu se arăta grăbit să plece spre casă. Și nu erau de loc zgîrciți în aplauze.

Becurile lămpilor electrice destramă întunericul cu fișii de lumină albă. Artiștii Ansamblului de Estradă și-au terminat programul și au plecat de mult. Pe scenă se avîntă acum, într-o săltăreață suită de dansuri bănețene, echipa căminului cultural din comuna Obreja — regiunea Timișoara.

Remarci în mulțime numărul mare al copiilor. Sînt de la cei mai mici, pînă la cei mai mari, în mîna care cu un balon, o jucărie dorită cumpărată de tătucu de la vreunul din bazarele dimprejur, o carte ori o cutiuță cu bomboane. Curioși, copiii se strecoară peste tot, se cațără pe garduri și se urcă pe scenă să vadă mai bine — cei mai cuminți se așează turcește pe margini, atenți la desfășurarea programului. Alții, mai îndrăzneți, se strecoară pînă dincolo de fundal, în locul rezervat artiștilor, le pipăie costumele pitorești cu mînuțele lor fragede, pun întrebări.

Copiii sînt peste tot. Abia îi dai jos de pe scenă pe unii, ca să nu-i lovească din nebagare de seamă vreun dansator înfierbîntat, că alții s-au și cațărat în locul lor și trebuie să reiei treaba de la capăt. În învălmășeală, unii se rătăcesc de părinți și nu mai știu să-i găsească. Dar nu-i nimic grav. Prezentatorii programului n-au decît să anunțe prin megafon:

— S-a pierdut copilul cutare de x ani. Părinții sînt rugați să vină să-l ia de la responsabilul scenei; și micuții aventurieri regăsesc repede căldura brațelor tătucului sau mămichii. S-a făcut țîrziu, dar spectatorii tot nu se îndură să plece. Vor asculta acum programul artiștilor de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. Cîntă solistii Magda Ianculescu, Garbis Zobian, Alexandru Virgolici și corul Teatrului de Operă și Balet...

Dinu CIPERE

— Alo, aici e Stroe
Și roagă să-i dați voe...

Ca și în mii de alte case, la Alexandru Perlanu, maestru, fruntaș al întrecerii socialiste la uzinele „23 August”, s-au adunat familiile prietenilor săi Constantin Andreescu și Dumitru Stoicănescu. Afară, în întunericul serii izbucnesc jerbe de artificii și aci în casă, în inimile oamenilor e sărbătoare.

D-ALE CARNIVALULUI

Această înfruntare romantică peste secole (un căpaclac din secolul XIX, o vestă blănită din veacul XVIII) are loc într-o seară de august a anului 1954, pe malul Herăstrăului.

Undeva bubuie năprasnic un tun și îndată un alt tun trăsnește la fel de puternic. Cerul se sparge deasupra lacului Herăstrău și lasă să curgă din el bucați de stele colorate: roșii, galbene, albastre, albe și violete. O trompetă zvîrle în noapte un chiot de bucurie. Două fanfare cîntă deodată și pe note diferite un vals și un marș de paradă, iar din difuzoarele ascunse printre crăciile copacilor se anunță și chiar începe un concert de chitare și mandoline.

Lampioanele care străjuiesc șoselele miniaturale încearcă să-ți vorbească în limbajul lor colorat. Dar n-ai timp să-l descifrezi pentru că pe aleea principală se strecoară cu grea o cavalcadă de domnitóri cu demnitari de pe vremuri. Ciubuccii, calemgii, salepgii...

— Lenuțaaa!

Un ins bondoc își face loc cu coatele și genunchii prin mulțimea parcului, împinge fără teamă un boier cu ipingei și ișlic, și asudat, și gîfîit, strigă:

— Lenuțaaa!

Un doctor din secolul al XV-lea, cu nas de vultur și cioc de Mephisto, îl întreabă:

— Pe cine cauți, maestre?

— Și ce te privește? E mască...

— Așaaa? Atunci e bine, credeam că-i din născare cu pătlăgea...

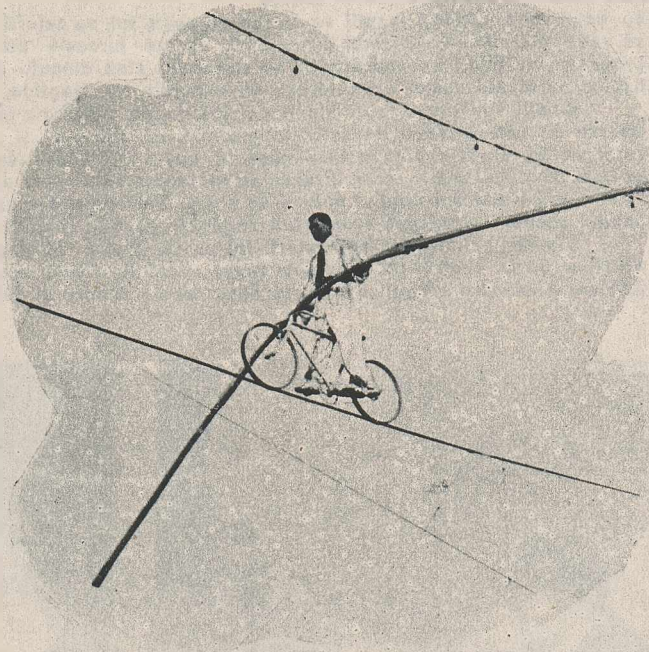
La „sifon“ e înghesuală mare. Apa curge din gîtul înalt cît o casă și cade într-un butoi plin, stropind pe toți cei care vor să bea...

Cineva are o idee. Este un arab cu șalvari, cu fes și un iatagan de lemn în frîu. Se reazămă cu picioarele de ghizdurile de beton ale bazinului, face o mătănie prelungă și cade cu palmele pe buza butoiului. Dar șuvoiul de apă îi fură fesul și-l înecă în fundul butoiului. Acum apa îi cade direct pe cap. Vrea să se îndrepte și să-și reia poziția inițială dar nu mai poate. Arabul strigă, se-nfurie și scapă de la o baie în toată regula cu ajutorul unui pionier care s-a descălțat și-l împinge în afară.

Pe margini cetățenii se țin cu mîinile de pînțele de rîs.

— Ce-i asta, tovarășe, truc sau bătaie de joc?

— Nu. E carnaval — îl lămurește un diplomat adhoc

Cine-l mai umblat în lume privește la echilibrist cu seninătate, cine-l mai puțin umblat cască gura, ba și fluteră.

cu joben, cizme și pantaloni bufanți de călărie...

Baloanele își trăiesc efemera și captiva lor viață expiind cu pocnete și cu sughiț. Sticlele de bere și de limonadă își ciocnesc muzical spinările și se salută curtenitor și cu spumă, zvîrlindu-și reciproc dopurile.

Mirosul de friptură plutește alene și pofticios la un lat de palmă de munții de struguri, de dealurile de prune și de stivele de pere. O fată cu glas proaspăt strigă:

— Radule, vreau un balon. Și înainte ca să primească răspunsul și-a și schimbat dorința. — Ba mai bine cumpără-mi o mască...

— Cu ce vrei să semeni? — Cu o nevastă — spune fata, alintîndu-se și se duc amîndoi, ținîndu-se de braț spre aeroplane.

În mijlocul unui tășșan, cetățenii întinși pe iarbă așteaptă să le vie rîndul gratuit la aeroplan și la perspectiva circulară a lumii cu stelele crescute în apa lacului și barăcile luminate, prinse cu clei de cer...

— Hei, tovarășe! Ai găsit turcoaica cu nasul de pătlăgea?

Insul asudat și însetat privește ciudat la Don José. Don José privește atent la el, apoi amîndoi la sora de spital cu măscuța neagră de catifea, care-i ajunge abia pînă la rădăcina nasului cîrn.

— Cete privește pe dumneata?

Don José nu se lasă.

— Te văietai că ți-a dispărut turcoaica cu banii... Probabil că te-ai consolat.

— Ce turcoaică, dom'le? Mă confundă! Poate că ai vorbit cu vreo altă mască.

— Pardon, ba chiar cu dumneata. Uite am martor pe doctorul.

Doctorul din secolul al XV-lea aprobă din cioc.

Insul, asudat, stă o clipă pe gînduri, apoi își vîră repede degetele în buzunar, scoate un nas de Cyrano, cu doi ochi de broscoi. Se prinde cu sfoara pe după ceafă.

— Ista sînt eu, Cyrano. Ei ce mai spui? Cu mine ai vorbit? Așa-i că te-ai păcălit? Ha, ha, ha.

Apucă sora de braț și se pierde în mulțime.

Tunul bubuie și improașcă ciorchinii de stele colorate. Și tot atunci pe bolta vinăt-albăstruie un fulger — de astă dată adevărat — încearcă să amenințe cu o nouă surpriză — ploaia — pe veseli spectatori și interpreți ai Carnavalului.

Anton ALEXE

Marșul carnavalesc

Adeseori, ascultînd un basm, ceea ce-ți deschide dintr-odată imaginea feeriei e însăși vorba molcomă, adîncă, melodioasă a povestitorului. Alteori, ajunge ca o lumină albastră de seară să cadă peste aceleași case pe care le cunoști de mult, ca ele să-ți pară pline de anume melancolie și să te îndemne la visare.

Transformarea asemănătoare s-a întîmplat în Parcul Stalin, într-o seară de august a acestui an și dacă în unele părți ea n-a fost deplină datorită unor anumite isprăvi ale organizatorilor — farmecul clipelor de începere a Carnavalului rămîne.

Mitrallile de artificii trase peste lac au fost un semnal pentru dezlănțuirea feeriei și, deodată, figuri de basm care pînă atunci fuseseră risipite, ascunse, au apărut, venind parcă dinspre copaci, ridicîndu-se din iarbă, înmulțindu-se vrăjitoarește. Roata cea mare cu serînciob a pornit să se rotească asemenea unei constelații, lumini au prins să se fugărească în spirala, vîntul clătina lampioanele, tîlnice chemau din înaltul unor creneluri. Văzduhul a căpătat o irizare albastră și din capătul unui drum s-a arătat în urma trompeților din Sînziana și Pepelea vestita „coană Chirița“ din tîrgul Iașului. Apoi într-un amestec grotesc și plin de haz păseau sute de figuri populare ale teatrului. Erau ac

Pimbare înainte de deschiderea Carnavalului.

Ghiță Pristanda, Ipingescu și coana Zoițica.

Plini de fireturi au trecut cavaleriștii din „Tarsița și roșiorul”, apoi mulțimea adunată pe amândouă părțile alei l-a recunoscut pe sugubățul, năzdrăvanul Păcală. Bolerii fanarioți abia își mai țineau giubelele, cât niște uriașe căldări întoarse cu fundul în sus, iar cucoa-nele, purtând grele rochii încărcate de panglici, podoa-be și pietre scinteietoare, păreau că abia au coborât din calești și că se îndreaptă către sălile de bal.

Ele au provocat hohote de ris disprețuitor de-a lungul multor ani în coloanele „Furnicii” lui Gheorghe Ranetti și în paginile „Moftului Român” al lui Caragiale.

Fanfara marșului carnavalesc răsună tot mai departe, cotind pe aleile periferice ale uriașului parc. Lumina reflectoarelor urmărește coloana multicoloră, în vreme ce cascadele de ris tonic se aud tot mai îndepărtate.

Pe la orele zece și jumătate, nori amenințatori au început să întunece și să acopere tremurul îndepărtatelor constelații. Fulgerele au prins a-și smuci și scoate paloșele lor îndelung scinteietoare și a le roti pe bolta cerului. Dinspre Piața Stalin însă și dinspre Casa Scinteii, au prins a țîșni alte fulgere: rachetele sărbătorești și focurile de artificii. Intocmai ca niște nuferialbi, caniște impresionante garoafe roz și roșii, rachetele înfloreau la amezi-toare înălțimi, întrecînd în fastuoasa lor strălucire, paloșele fulgerelor adevărate. Pirotehnia s-a dovedit mai plină de imaginație decît natura. După cîteva ropote de ploaie vărătică, atmosfera toridă a făcut loc aerului plin de răcoare și uriașa petrecere populară a continuat mai tumultuoasă.

La orele cinci dimineața, în tramvaiul 3, primul călător a fost o... mască. Pe cap purta tichia prelungă a unui Pierrot, iar pe obraz, cartonul presat și colorat țîpător al unei fețe de clown. Doi ochi enormi, un nas roșu și o gură căscată larg într-un rîs fără istov.

— Vă rog, un bilet de paztruzecl.

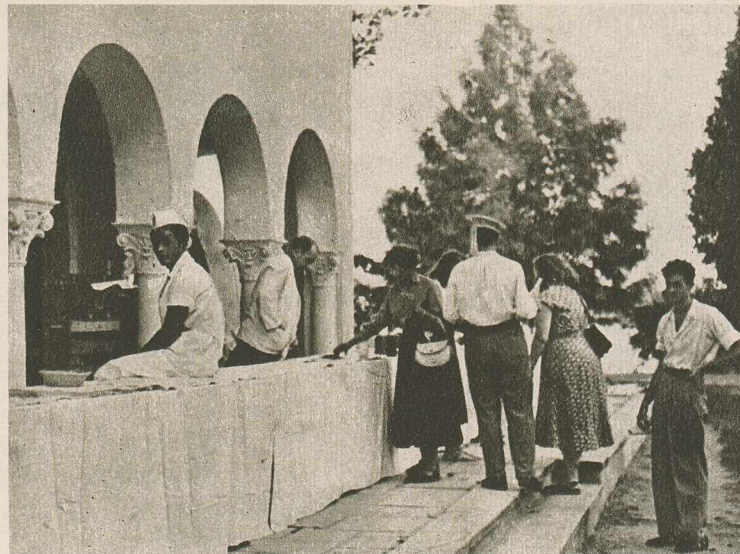
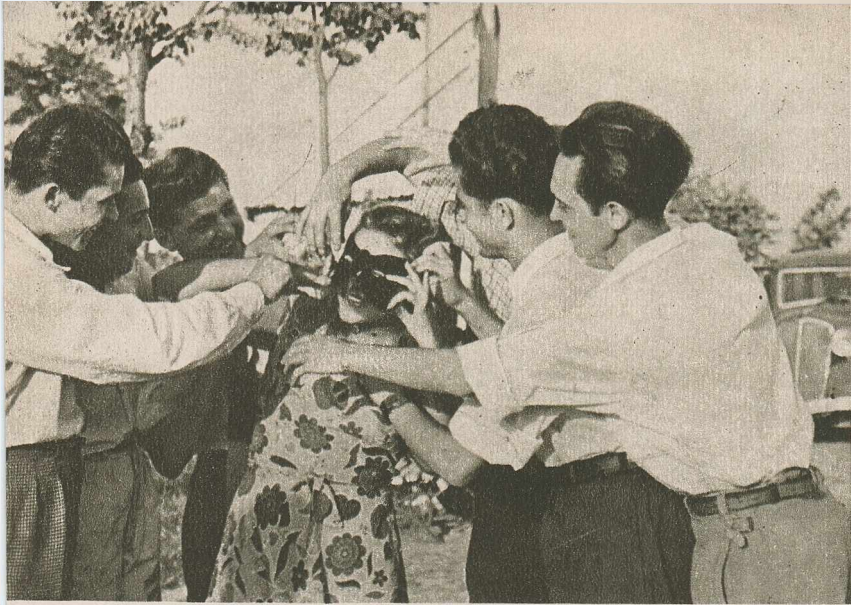
Taxatoarea se va fi gîndit: „Doamne, că urft mai e”. Cetățeanul și-a scos masca. Apăru fața unui tînăr bronzat, zîmbitor. Taxatoarea zîmbi și ea. Și rosti:

— Așa da, așa mai vii de-acasă.
Tînărul răspunse prompt:
— Nu viu de-acasă. Viu de la Carnaval.

P.V.

Soarele... apa cu reflexe... pasărea de basm... parcă ar fi o scenă din Lakmé. Peste o oră însă această prințesă de feerie va executa un număr acrobatic pe una din scenele Carnavalului.

...Eh, și la un moment dat tovarășii ospățari de la „Bufetul Parcului” s-au hotărât să țină o ședință. Astfel că au luat loc la mese, așteptând primul punct de pe ordinea de zi. În vreme ce clienții așteptau să fie serviți.

Dar... mai sînt și lipsuri

... Și încă serioase lipsuri de organizare. Mai întîi, un fluviu de oameni a fost silit să treacă printr-o albie de pîrîiaș pentru a intra în parcul Carnavalului. În cazul apelor curgătoare la asemenea fenomene suferă marurile. Aci cazul a fost invers.

Apoi, în loc să privească spectacolele, să zburde, să facă șotii, invitații au trebuit — vrînd-nevrînd — să facă cozi la suc, la limonadă, la apă.

S-ar fi putut aduce și confetti, și bănci cu picioare false, s-ar fi putut pregăti pocnitori, trîmbițe de carton, poteci cu surprize, scamatorii, tablouri vivante.

Acestea ar fi susținut, ar fi dezvoltat frumosul marș carnavalesc cu personaje de basm,

ar fi dat mai multă veselie parcului luminat de reflectoare și lampioane. Cu mai multă însuflețire echipele de animatori i-ar fi putut însufleți și pe invitați.

Așa, însă, cei care doreau șuncă mînceau mere, vegetarienii se mulțumeau cu cîte o felie de salam, iar cei dornici de șotii trebuiau ori să privească spectacolele de estradă, ori să se plimbe gravi pe alei, ca pe bulevard.

Lipsa de organizare — mai ales a chioșcurilor cu mîncare și fructe — a tulburat feeria care într-o seară de august a acestui an i-a făcut pe bucureșteni să se întîlnească cu Sînziana și Pepelea, cu Tarsița, cu feluriți crai, boieri, draci, pașale, soșiți din lumea basmului pe malurile lacului Herăstrău.

↑ Nu, nu e vorba de încăpăținare, dar țin să rămîn incogniți!

← Trecînd din autobus în plină feerie.

Cum s-ar emoționa boierii din vremea lui Caragea văzîndu-l pe acest frate al lor cu glubea și țiglic. Oh, timpuri! Cîntînd serenade la acordeon. Oh, timpuri...!

PARADA CÎNTULUI ȘI DANSULUI

de Victor VÎNTU

Stam cu ochii pe hartă...

De priveam miazănoaptea, îmi apăreau în minte plutele Bistriței coborînd de vale, la ceas de noapte, pe lângă luminile — ochi pururi trezi — ai Bicazului.

De priveam răsăritul, îmi suna în urechi sirena Nicolinei, înfiorînd parcă frunzișul bătrînului Copou.

De priveam miazăziua, cuprindeam cu ochii lotcile pescarilor din baltă și undele grele ale Dunării, călătorindu-și nămolul către împărăția de apă și stuf a deltei.

De priveam apusul, mă vedeam pierdut în oceanul de spice de pe malurile Mureșului, Tîrnavelor și Crișurilor.

Stau și acum cu ochii pe hartă, după cele cîteva zile în care i-am admirat pe maestrul cîntecului și jocului popular, veniți să-și spună cuvîntul la București. Și vechile locuri îmi dăruiesc imagini noi. Nu cîmpii, nu ape, nu munți. Ci oameni, cîntece, jocuri. Îmi plimb privirile pe hartă:

De aici, din părțile Clujului, răsună vocea adîncă, tărăgănată și dulce — ca o doină — a Măriucăi Precup.

De aici, din Leșu, vorba mustoasă, glumeață, a lui Aurel Pralea.

Aici, se aude zvonul tălăzuitor al valurilor și îndemnul la dragoste al Mureșului, glas căroră le dau cei din Săliște.

Aici, pămîntul Dobrogei e abia atins de pașii molcomi, șovăitori, ai unui vechi dans tătăresc.

Aici... aici...

Și așa, harta capătă culori noi.

Noi dimensiuni ale cîntecului, ale jocului.

Cuprinzînd doine vechi de jale, din urmă cu veacuri, chemări din tulinic din viforul anului 1848, cît și cîntece și jocuri făurite în anii aceștia, jocuri din colectivă, jocuri din fața cooperativei, cîntece care vorbesc partidului despre fericirea omului — harta aceasta ne-a oferit o mare dimensiune istorică.

Cuprinzînd hore oltenești, alături de ceardașul maghiar, „pesnii” lipovenești alături de „lieduri” germane, cuprinzînd bogăția, strălucirea unui adevărat album de porturi, fiecare cu cusătura și culorile lui (furate parcă cerului și cîmpurilor), harta aceasta ne-a oferit o mare dimensiune geografică.

Cuprinzînd, de asemeni, susurul tremurător al frunzei și al cojii de copac, vocea de bas a tulinicului și cea de soprană a trișcei, glasul omenesc al viorii și cel răgușit al buhaiului, veselia țambalului și melancolia flautului — întovărășite toate de sunetul celui mai minunat, mai prețios și mai răscolitor dintre instrumente: vocea omului — această hartă ne-a oferit o vastă imagine a cîntecului nostru popular. Și e deopotrivă de tulburător să auzi răsunînd străvechi melodii cîntate de colectivști (care în iarna aceasta le-au dezgropat ca pe adevărate comori ale meleagurilor lor), împreună cu altele noi, țesute din firul luptei de acum, cît și creații ale lui Brahms cîntate de oameni care nici nu cunosc încă notele muzicale...

Dar ce nu este tulburător în această hartă a cîntecului și jocului? Tulburătoare sînt și faptele puțin cunoscute, poate, spectatorului obișnuit... Cîți știu oare că mulți dintre acești visticernici ai comorilor noastre populare au avut de înfruntat în iarnă — pentru repetițiile de la cămin — kilometri întregi prin zăpadă, prin viscol, în urletul apropiat și înfiorător al lupilor înflămînzîți?

Cîți știu oare că mulți dintre acești artiști au avut de înfruntat și de învins prejudecăți statornicite din moși-strămoși, zvonuri veninoase împrăștiate de cei care i-ar dori din nou pe acești entuziaști, trudind în robie, iar nu cîntînd și jucînd?

Cîți cunosc pregătirile acestor entuziaști? Silințele lor? Pasiunea? Emoțiile?

Dar și bucuria?

Și iată bucuria... Bucuria solului al cărui mesaj tulbură inimile, încîntă urechile, minunează privirile. De aceea, ei, care ne-au dus înainte — ca pe o fără de preț comoară — harta cîntecului și jocului unui popor liber și silitor, au fost în primele rînduri, în ziua lui 23, ale prăznitorilor glorioșului deceniu.

La masa lui, la loc de cinste, poporul așază pe vechii și nedespărțiții săi tovarăși — cîntecul și jocul.

Corul căminului cultural din comuna Călinești, reg. Pitești—distins cu premiul II—s-a remarcat prin expresivitatea interpretării muzicale, prin omogenitatea ansamblului, ca și prin frumusețea repertoriului prezentat.

SEMNUȚUL PRIMĂVERII

Revăzui în carnet adresa cantonamentului: strada Alexandru Sabăia 70.

Aci trebuia s-o caut și s-o întâlnesc pe Fiț Aurelia, vestita cîntăreață din tulnic, cîștigătoare premiului întâi la concursul căminelor culturale. Și tocmai pe ea am oprit-o în capul scărilor, întrebînd-o:

— Tovarășă, n-o cunoașteți pe Fiț Aurelia?

A zîmbit dintr-odată și mi-a răspuns simplu:

— Eu sînt.

Pe urmă, vreme de cîteva ceasuri, am stat de vorbă pe o bancă în grădina vecină.

Pentru prima oară în viața ei a făcut un drum atît de lung cu trenul, de la Cluj pînă la București. Cu un tren adevărat nici n-a mai călătorit pînă în anul acesta. A călătorit numai cu „Mocănița”, trenul mic cît o jucărie de copil care merge de-a lungul Arieșului cel bogat în aur și păstrăvi, de la Cîmpeni la Turda. Abia i-a încăput tulnicul pe culoarul unui vagon de-al „Mocăniței”. Călătoriile ei cele mai mari au fost pe muntele Găina, la străvechiul și originalul tîrg de fete. De acolo, de la tîrg, are tulnicul. L-a căpătat de la un moș tînăr, de la

Stăpînindu-și emoția, potolindu-și tremurul glasului, tînăra Leonteș Virginia, din com. Vama, reg. Suceava, a recitat cu talent poezia „Ilenușă, spic de grîu”.

Cu pași ușori, abia atingînd pămîntul, artisteile amatoare din comuna Clocliria de Jos, reg. Constanța, dau viață unui bătrîn dans tătărăsc.

Din comuna Nadanova, reg. Cratova, au venit în Capitală, spre a cânta din cimpoi pe scena concursului, Tătucu Petre și cei doi nepoți ai săi.

un holoangăr. Avusese ea și pînă atunci tulnic, cîntă doar de la vîrsta de șapte ani. Dar avea un tulnic mic, făcut de tatăl ei. Fiș Aurelia nu poate uita cuvintele tînărului holoangăr întîlnit la tîrg, pe muntele Găina:

— Să cînți din el, să te-audă țara întregă.

Ea a ris atunci neîncrezătoare. Cum s-o poată auzi țara întregă? Are să cînte în cotună la ea, la Vidra, iar glasul tulnicului o să treacă numai peste culmile a două-trei dealuri. Țara-i mare de tot. Cum s-o audă țara întregă?

A cîntat iarna la șezători. Femeile torceau adunate în jurul focului, în flăcările căruia trosneau crengile uscate de zădă și molid. Femeile torceau și ascultau cîntările din tul-

Eva Hoprich și Renten Schuss, din comuna Cristian, reg. Stălin, interpretînd un cîntec popular german. Ele au fost distinse cu premiul III.

nicul Aureliei. Pe urmă a cîntat și primăvara. Mai ales primăvara. În țara Moșilor așa-i obiceiul. Tulnicile aduc știrea tînărului anotimp. Chiar este o cîntare a tulnicului, plină de zvonuri puternice, care se cheamă „Semnul primăverii”. Apoi a cîntat în poienile cu iarba fragedă și foșnitoare ca mătasea, cînd sta cu alte surate ale ei la păscutul vitelor. Așa a găsit-o învățătorul Vasile Trifan. A găsit-o cîntînd din tulnic. Vasile Trifan nu era singur. Trecuse pe-acolo însoțit de vreo cîțiva tovarăși, străini de partea locului. Pe urmă, a aflat Fiș Aurelia că acela erau de pe la raion și regiune. I-au însemnat numele pe-o hîrtie. Și-au stat pe iarba, alături, ascultîndu-i cîntecele tulnicului. Cînd au plecat, i-au spus să vină și ea la căminul cultural. Aproape că n-a mai fost seară de atunci încolo, fără ca fata să nu vină la cămin.

Via crivățul în munții moșilor, învălurind în zăpadă casele zidite din birne și bulumaci de brad. Din cea mai îndepărtată casă a unuia din cătunele Vidrei, o fată micuță la trup dar cu osebite plină de îndrăzneală, înfrunța seară de seară drumul către centrul de alfabetizare. Fata aceasta era Fiș Aurelia.

Apoi a venit iarăși primăvara. Și încă odată, Fiș Aurelia a cîntat din tulnic, străvechiul cîntec care se cheamă „Semnul primăverii”. Cînd a început concursul, a pornit și Fiș Aurelia la întrecere. A cîntat întîi pe scena căminului cultural din Vidra. Pe urmă, la Turda. Apoi la Cluj. Pe alte trei cîntărețe din tulnic le-a întrecut ușor. Nici una nu cînta ca ea. Nici una nu putuse scoate din lemnul rotund al tulnicului, modulații atît de fine și pline de adîncă frumusețe. Apoi, cînd a fost anunțată că va merge și la București, o spaimă ușoară a cuprins-o.

Formațiunea corală a căminului cultural din satul Petecu, Regiunea Autonomă Maghiară, distinsă cu premiul III, ne-a făcut cunoscute cîteva bătrîne și pline de frumusețe cîntece secuești.

Nu mai făcuse un drum atît de lung. Dar și-a adus aminte de vorbele tînărului holoangăr de pe muntele Găina: „să cînți din tulnic ca să te-audă țara întregă”. Și-a venit la București încrezătoare.

— Nu ți-a fost teamă, cînd ai văzut la concurs atîta lume venită să asculte glasul tulnicului tău?

Mi-a răspuns:

— De fel. De ce să-mi fie teamă? Nu-s oameni ca și mine? Dimpotrivă, pot zice c-am avut așa o plăcere și-un curaj cînd am cîntat pe scenă, parcă aș fi stat pe-un deal, la noi la Vidra...

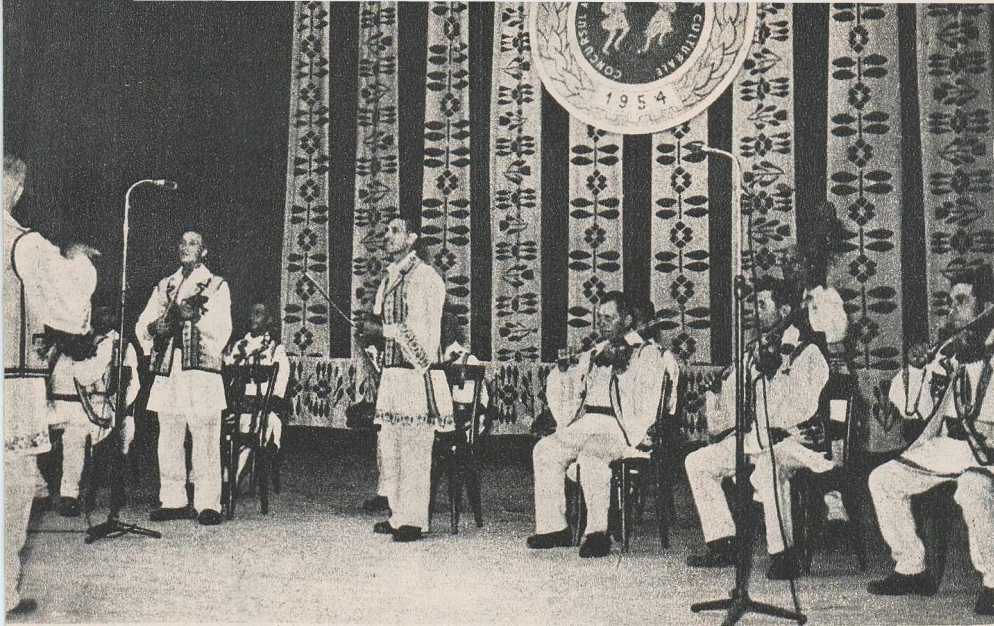
Fiș Aurelia a cîștigat premiul întîi pe țară. Tulnicul ei a fost auzit de țara întregă. Vorbele holoangărului s-au împlinit.

Petru VINTILĂ

Iată-i sfînd la sfat, și pe cei cîțiva prislea ai echipei de joc din satul Logig, Regiunea Autonomă Maghiară, echipă distinsă cu premiul I.

↑ Printre formațiunile instrumentale de amatori care au cules aprecierile călduroase ale publicului se numără și orchestra căminului cultural din comuna Bogdănești, regiunea Bacău.

← De mult l-a nins vremea fimplile lui moș Gheorghe Pricopie din Rîpele Bacăului. Dar viersul dulce al flulerului său—pe care l-am ascultat într-una din zilele concursului—e astăzi mai finăr ca oricînd!

↓ „Bătutul fierului”— așa și-au intitulat jocul lor cu temă nouă flăcăii și fetele din echipa de dansuri a comunei Viștea de Jos, raionul Făgăraș.

CEL DE ZECE ANI

O vreme n-au scos nici un cuvînt. Mergeau alături, privind ruinele clădirilor de pe Calea Griviței. Pe cerul fără pic de nor nu mai zburau blestematele de stukasuri nemțești. Era liniște, cald, poate prea cald pentru ceasurile înserării.

— Unde mergi?

— Unde vrei tu. Ar trebui să trec pe-acasă, dar n-am nici o poftă.

— Ai vreo veste de la ai tăi, Georgescule?

— N-am nici una. Stau ca pe jar. Știi, nevasta mi-e gravidă, trebuie să nască...

— Mare belea, Georgescule, să-ți nască nevasta un copil în toial războiului. Ce-o să se întîmple cu pruncii ăștia? Cum or să mai trăiască sărmanii... Nu primi nici un răspuns.

O boare răscolii ruinele și ridică un vraf de hîrtii prin orbita unei ferestre. Hîrtiile plutiră prin aer și se lipiră de un zid în fața lor. Vasile Georgescu ridică una. Era fila unui calendar: 21 august 1944.

O mototoli fără să scoată un cuvînt.

Se întunecase de-a binelea. De undeva se auzeau eccuri de canoadă.

— Cînd vei fi mare...

Cineva din coloană începu să cînte. Apoi rînd pe rînd, bărbați, femei, întreaga coloană mișcătoare cînta. Victor, care-l ținea pe tatăl său de mîna, nu se mai sătura privind flamurile, multimile. De dimineață plecaseră ei doi împreună la ateliere și de aici cu toți muncitorii de la Grivița Roșie, la demonstrația de 23 August. „Tata e mai vesel ca oricînd azi”, se gîndi Victor privindu-l. Ar fi vrut să-l întreb de ce n-a luat-o și pe mama, doar e atîta veselie, cînd deodată, ca niște păsări de argint, coloane de avioane cu reacție trecură pe cerul albastru.

— Privește, tătice, privește.

Tăticul rîde. Îl saltă pe umăr. Și deodată cuprins de o dragoste tainică, Victor se apleacă și-i șoptește la ureche:

— Tu mă iubești?

Tatăl, vesel, dă din cap, semn că da.

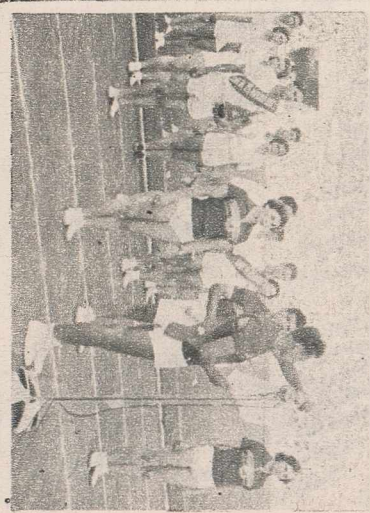
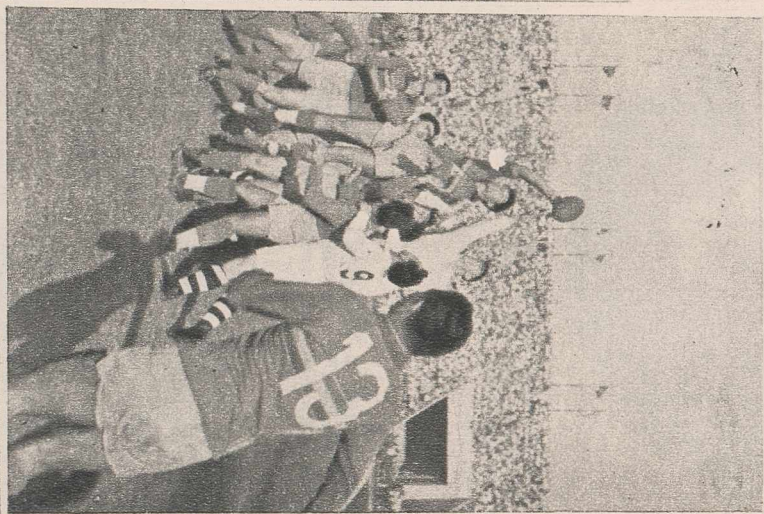
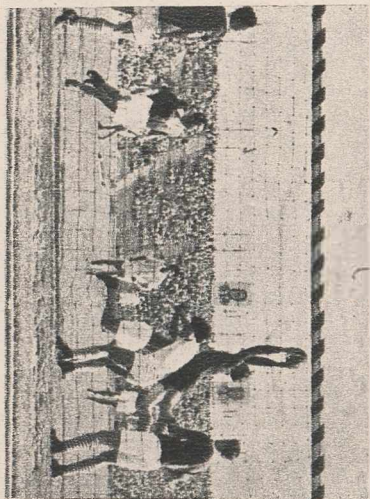
— Atunci, dacă da, de ce nu mă faci constructor de avioane la avioanele alea?

— O să te faci, bobocule, dacă tu vrei...

— Vreau, cît mai repede, tătice, constructor zău! Coloana cîntă și deasupra șuvoiului de oameni care se îndreaptă spre Piața Stalin, un băiețel flutură o eșarfă. Victor salută avioanele.

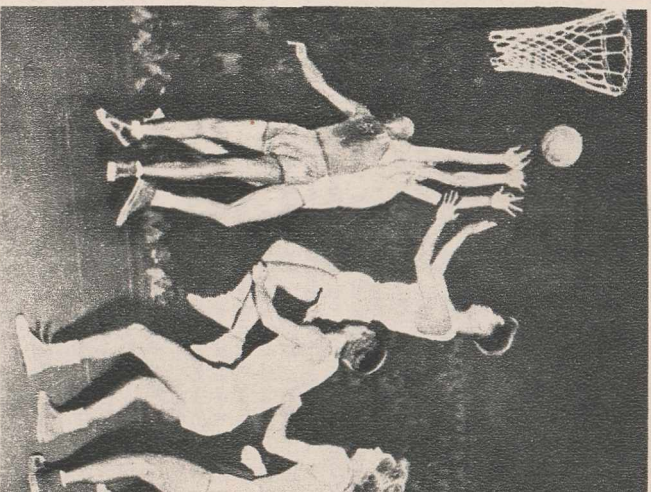
C. BOZBICI

Cu prilejul inaugurării sale, Stadionul Tineretului din
Constanța a găzduit întâlnirea internațională de fotbal
dintre echipele Banik Ostrava-Locomotiva Ghivča Košice
încheiată cu rezultatul de 5-2.

INTRERECERI PRIETENESTI

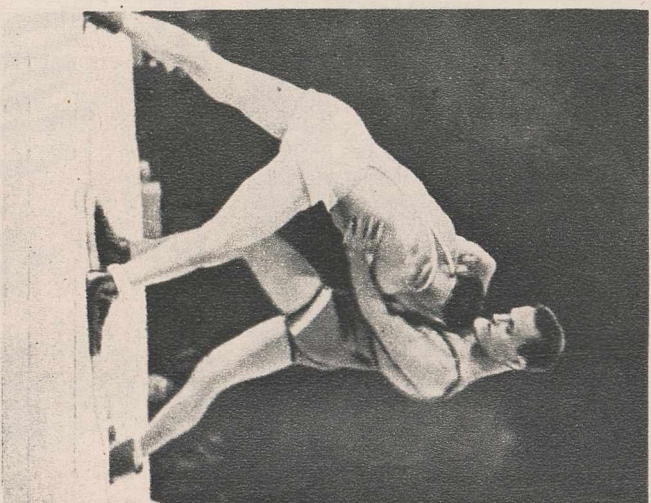
○ aruncare la cot a echipei de baschet C. C. A. în întâlnirea internațională susținută cu formația „1 August” din Pekin, încheiată cu scorul de 68-59.

Acțiune palpantă la poarta formației Selecționata Știința, în meciul internațional de fotbal susținut cu echipa Mator Zwickau (R. D. Germania).

○ matriuă a prieteniei romino-sovietice: elevii Rezervelor de Muncă din București oferă flori echipierilor formației Rezervele de Muncă din Leningrad, înainte de începerea meciului de fotbal între oaspeți și Selecționata-București.

○ aruncare de la țugă a echipei de rugby Locomotivă Grivița Roșie, în meciul internațional susținut cu formația Swansea (Iara Galilor), de care a discus cu scorul de 23-12.

Aspect din întâlnirea prietenească dintre reprezentativale de lupte clasice ale R. P. R. și Egiptului, care a luat sfârșit cu rezultatul de 6-2, pentru formația noastră.

Maestrul sportului Mircea Anastasescu, citind mesajul adus de sportivi și ștăfeta „Cea de a X-a aniversare a eliberării patriei”.

Participanții la serata literară organizată în cadrul Decadei manifestărilor culturale au ascultat, după cuvîntul rostit de acad. Camil Petrescu (în fotografie), pe cîțiva din cei mai cunoscuți poeți și prozați ai noștri, care au citit din operele și traduceri lor.

În cinstea glorioasei aniversări

O importantă manifestare organizată în cadrul Decadei — Bazarul Cărții — a fost inaugurată în mod festiv prin cuvîntul poetului Mihai Beniuc, care a vorbit despre realizările noastre pe plan literar, în cei zece ani de la eliberare.

În cadrul turneului efectuat în Capitală, colectivul Operei Române de Stat din Cluj a prezentat — pe lângă operele „Năpasta”, „Tînăra Gardă”, „Mazeppa”, „Halke”, „Rusalka”, opereta „Ana Lugojana” — și premiera primei opere originale creată în anii puterii populare, „Povestea țapului” de M. Eisicovici. (În fotografia de mai jos, o scenă din această operă).

PANOUL CU FLORI

A năvălit în expoziție ca o vijelie, trecînd peste împotrivirea portarului și aruncîndu-i din fugă peste umăr:

— Dar înțelege-mă că nu pot să aștept, omul lui Dumnezeu... Pierd trenul!

Oaspețele ce se dovedea atît de hotărît era un bărbat înalt și bine legat, cam la vreo cincizeci de ani. Pe piept îi strălucea Medalia Muncii. Iși ștergea mereu fruntea nădușită cu o basma cadrilată și arunca cuvintele grăbit unul peste altul, de parcă l-ar fi fugărit cineva din urmă.

...Că el e om disciplinat și înțelege că expoziția trebuie să stea închisă cît timp se face curat, dar că peste două ore îi pleacă trenul și pînă mai vine el prin București n-o să mai fie deschisă expoziția concursului de creație populară. Și oare poate pleca el fără să vadă expoziția? Parlamenta omul cu atîta foc — în timp ce ochii îi alergau fără astîmpăr pe panourile expoziției — înceft, firește, i s-a satisfăcut dorința. L-am urmărit cum examina, cu gravitatea și atenția unui specialist, obiectele expuse. Cînd să plece s-a apropiat de responsabil și cu o voce în care delușeam de astă dată o umbră de sfoșenie, mărturisii:

— Știți, îmi pare rău că nu am trimis și eu concursului panoul meu... Poate v-ar fi plăcut. Dar de adus încoace la defilare, tot l-am adus.

S-a recomandat apoi simplu: „Paraschiv Dumitrescu, ospătar la Sanatoriul Balnear din Herculane”. Medalia Muncii o primise tot pentru munca lui de ospătar încă din 1949, cînd lucra la G.A.S. din Budești, iar la București era venit cu acte în regulă, cu delegație, ca să defileze și el cu salariații Ministerului Sănătății...

— Panoul l-am lăsat afară la ușă — adăugă el. Acum sînt mulțumit; a văzut și poporul din București ce a făcut Paraschiv pentru 23 August.

Florile vă sînt dragi, desigur. Dar cred că sînt puțini acei ce iubesc florile așa cum le iubește ospătarul Paraschiv Dumitrescu. Prin flori, artistul acesta necunoscut și-a mărturisit, pe un panou uriaș, bucuria lui de a trăi ziua mării aniversări. Crăițele cafenii și circumăresele galbene, firele lungi și roșii ale moțului curcanului, violetul aprins al florilor de păi și verdele crud al frunzelor de lucsus se alăturaseră cuminte și ordonat așa cum dorise artistul, pe o uriașă coală albă, pentru a scrie acolo cuvînte simple și emoționante: „Trăiască 23 August...”

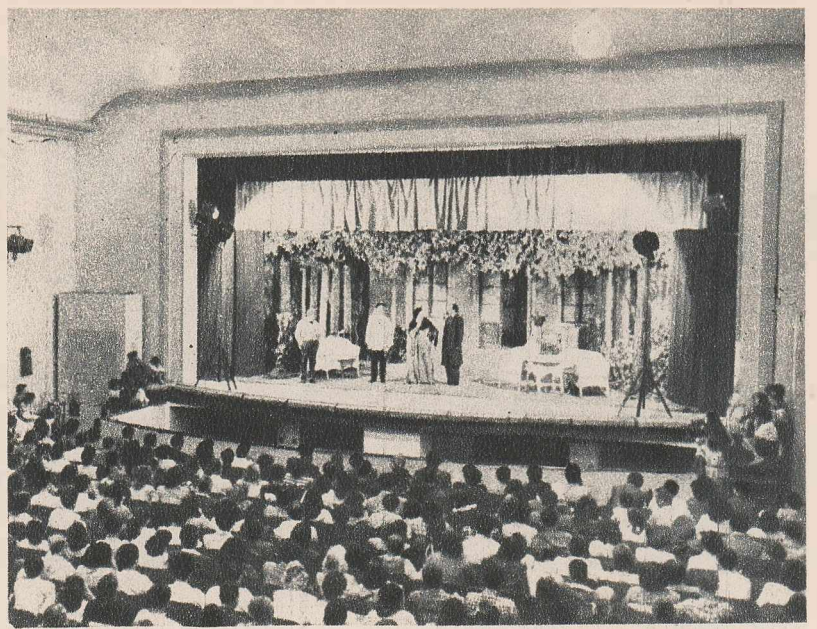
Pe ospătarul Paraschiv Dumitrescu nu-l mai puteți întîlni acum pe străzile Bucureștiului. A plecat la munca lui, la Herculane, chiar în seara lui 23 August. Dar panoul lui scris cu florile cîmpului îl puteți vedea și azi în expoziția de pe bulevardul Magheru...

Ca și echipa de dansuri a întreprinderii Poligrafice 4 București, nenumărate formațiuni coregrafice au prezentat în zilele Decadei — în semn de dragoste pentru eliberatorii noștri — înfocate jocuri sovietice.

Un nou cămin cultural, construit prin autoimpunere, și-a deschis porțile în preajma zilei de 23 August: căminul cultural „Pușkin” din comuna Diosig, ralonul Săcueni, reg. Oradea.

În sala de teatru nou inaugurată pe șantierul de la Bicas, colectivul Teatrului Național din Iași a prezentat în zilele Decadei cunoscuta piesă a lui Ostrovski — „Pădurea”.

CREAȚII POPULARE

Cu o săptămână-două în urmă, redacția noastră primea mereu știri de la corespondenții ei. „În cadrul concursului de creații populare pe tema „Prietenia româno-sovietică” un grup de pionieri lucrează la un mic costum național” ni se scria din Voivodeni Jimboului. Din Iași ni se anunța că „Elena David de la Direcția Regională C.F.R. pregătește o carpetă”, iar cofetarii de la „Arta cofetarilor” din București anunțau machetele Kremlinului și Casei Științei. Știri asemănătoare seoseau din toate colțurile țării...

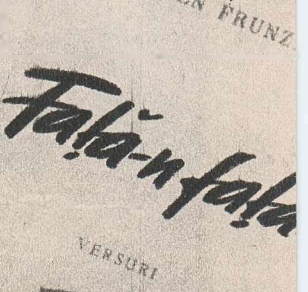
Și iată acum în fața noastră expoziția premergătoare celei finale din octombrie. Din cele câteva zeci de mii de obiecte de artă terminate ori în pregătire, vedem doar câteva sute. Dar ce imagine grăitoare a bogăției artei noastre populare, a genului creator al poporului nostru, aduc aceste lucrări expuse în sala din b-dul Magheru! E uimitoare — și lucrul acesta te izbeste în primul rând — nesfârșita varietate a obiectelor de artă. Poți afla aici și fote cu măiestrite înfloriri din Bistrița Clujului, alături de tractorul din ceramică neagră al olarului Mitică Viscol din Oboga Craiovei; jocul de Făgăraș trimis de Gherasim Păiș și Leonte Cozmin în tinerețate cristalurile fine ale artiștilor din Mediaș sau mica poartă săsească crestată cu artă în lemn de Imre Veres; gravurile lui Iosif Tellman ori pictura lui Adrian Ionescu se alătură unor nease-

mult de frumoase marame olteneste și ploștii din lemn cu încrustații de metal a lui Tarasă Dumitru. În timp ce mapa de piele cu gravuri, reprezentând scene din istoria de luptă a poporului nostru, e expusă nu departe de mica sculptură făcută de muncitorul Dinu Ioan din miez de piine, reprezentând un moment al eliberării țării noastre de către ostașii sovietici. Și însușirea minunatelor opere de artă — create de acești artiști — ar putea fi la nesfârșit continuată, căci nu poți trece cu vederea covoarele în care mîini pricepute au încrustat porumbelul alb al păcii, nici admirabilele casete sculptate în lemn ori machetele unei fabrici făcute de frunțașii Niță Spirea și Dumitru Georgescu, nici împletiturile de răchită trimise de orbii de la Școala profesională specială nr. 5. Vizitatorul le reține pe toate după cum reține, fără îndoială, noutatea tematicii tuturor acestor creații populare. Pe buzunarul unei bonde pe care cojocarul o împodobesc de ani și ani cu aceleași cusături a apărut acum, ca motiv ornamental armonios încadrat, steaua roșie ori porumbelul alb; porumbelul păcii îl găsești și pe ștergarul moldovenesc ca și pe covorul făcut de blănarii artiști din tot felul de piei, după cum pe fusta din catifea neagră a unei țărănci săsoaice a apărut, alături de florile cîmpului,

semnul secerii și al ciocanului. Ceramica olarilor populari ca și cristalurile transparente, creștăturile în lemn și țesăturile, desenele și covoarele românești, toate vorbesc, în graiul lor, despre forța creatoare a poporului nostru liber.

Sanda FAUR

În zilele ce au premerș aniversării gloriosului deceniu, vitrinele librărilor noastre au expus mereu noi și noi creații ale scriitorilor noștri. Alături de volumele ale căror coperte pot fi văzute mai jos, iubitorii de cărți au avut la îndemînă zeci și zeci de lucrări noi, aparținînd afit scriitorilor noștri consacrați, cît și unor tinere talente.

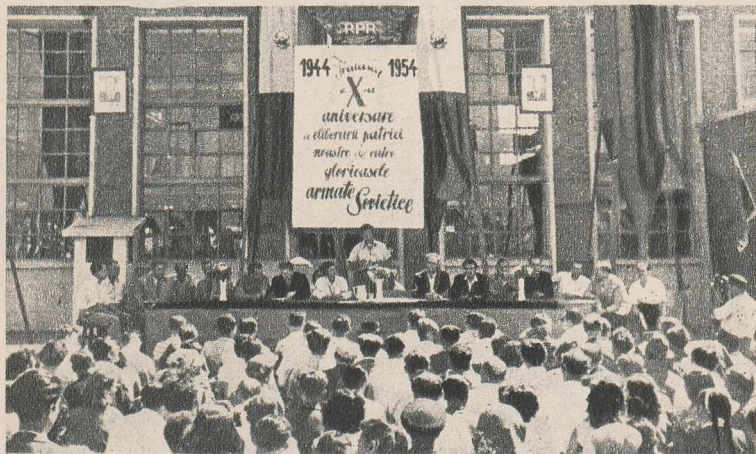
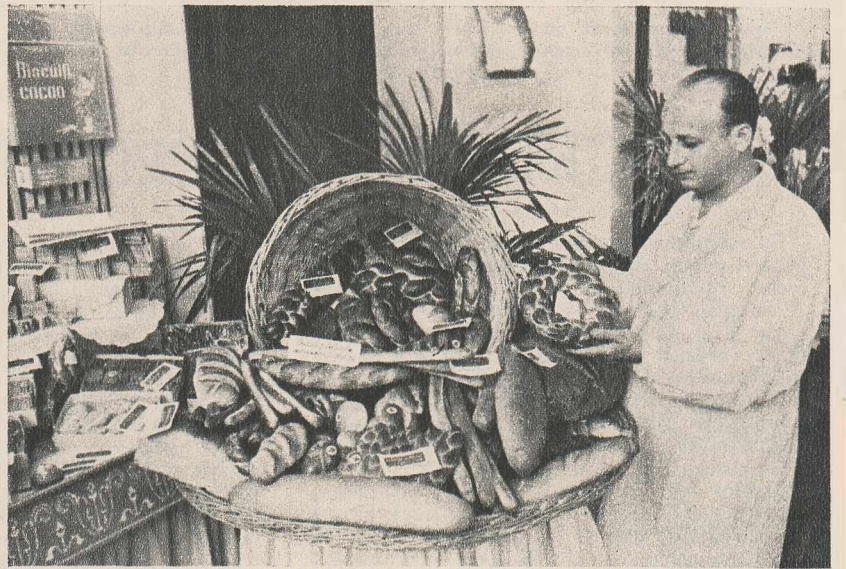
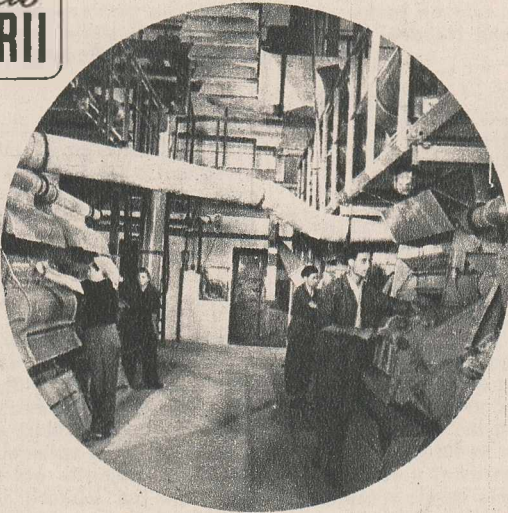
⬇ Cea mai înaltă cin-
stire, titlul de Erou al
Muncii Socialiste a fost con-
ferit anul acesta altor cinci
oameni ai muncii din R.P.R.
În fotografie: Iuliu Haidu
primind înalta distincție.

În toate colțurile pa-
triei noastre oamenii
muncii s-au adunat în săli
festive să sărbătorească
aniversarea a zece ani de
la eliberarea țării noastre.
Fotografia noastră înfățișează
un aspect al sălii care s-a
ținut la Institutul de Prolec-
tări Industriale din București.

fotocronica
FLACARII

Fabrica de egrenat
bumbac „Republica”
din Ciulnița — cea mai mare
fabrică de acest fel construită
vreodată în țara noastră —
reprezintă una din înfăptuirile
de seamă cu care poporul
nostru a întâmpinat cea de
a zecea aniversare a elibe-
rării patriei. În fotografiile
noastre: aspect de la festi-
vitatea inaugurării fabricii
și o secție a noii fabrici, com-
plet mecanizată, înze-
strată cu utilaj sovietic.

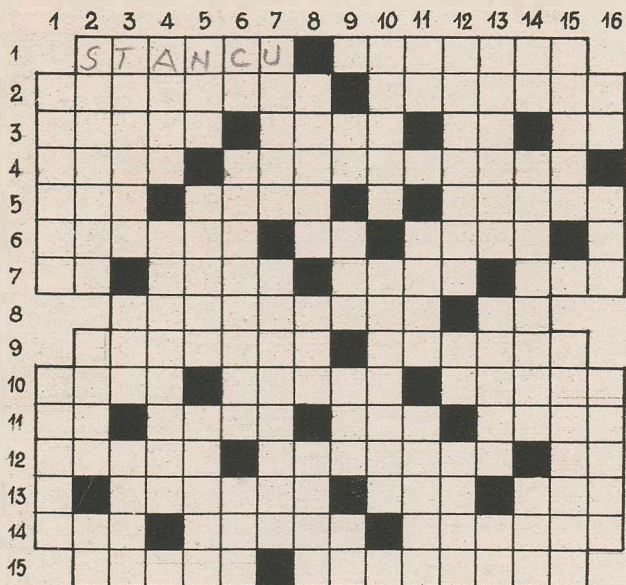
⬆ Fotografia noastră în-
fățișează un colț al
Expoziției alimentare orga-
nizată de curând în Capitală
de către Ministerul Industriei
Alimentare. Expoziția a fost
o mărturie vie a luptei pe
care muncitorii din această
ramură de producție o duc
pentru îmbunătățirea nivelu-
lui de trai al poporului
nostru muncitor.

În vederea participării
la Expoziția Interna-
țională de la Lipsca, fabrica
de confecții „Gheorghe
Gheorghiu-Dej” din Capitală
a organizat un festival al
modei cu cele mai de seamă
modele produse în ultimul
timp de întreprindere. Ea
a fost totodată o trecere
în revistă a succesorilor ob-
ținute de oamenii muncii
din fabrică în realizarea
de produse de bună calitate.

⬇ La 21 august, con-
structorii autocamioanelor
românești de la uzina
„Steagul Roșu” din Orașul
Stalin au obținut o însemnată
victorie: terminarea primului
motor românesc de auto-
camion. Colectivul de ingineri
și tehnicieni de la „IPROM”,
care a realizat proiectul,
a avut ca model motorul
sovietic tip Zis-120. Auto-
camionul românesc este în-
zeștrățat cu un motor cu 6
cilindri de 90 C.P.

LAUREAȚI AI PREMIULUI DE STAT

ORIZONTAL :

1. Autorul romanului „Descult” — Membru al colectivului care a redactat volumele de documente privind istoria României. 2. Pictor premiat pentru întreaga sa activitate — Profesor-inginer premiat pentru întreaga sa activitate didactico-științifică și pregătirea de cadre în domeniul energeticii. 3. Parte a inimii — Sprijin al viței de vie — Litere cu valoare aritmetică — Posed. 4. Membru al colectivului care a elaborat metoda exploatarea sării prin dizolvare dirijată — Doi laureați cu același nume: un inginer agronom și un geolog. 5. Râu în Sudan — Cele ale păcii i-au adus titlul de laureat poetului Mihai Dragomir

(sing.) — Stătuse. 6. Ramură a interpretării muzicale în care excelează laureații Ioana Nicola, Nicolae Secăreanu, Octav Enigărescu, Zenaida Palli — La orice laureat... — Pronume. 7. Avocat — Măsură de greutate — Fă o reducere — A apare 8. Geolog premiat pentru cercetări petrografice și economice — Dese! 9. Membru al colectivului premiat pentru cercetări asupra transformării prăjitoarelor din minereu — Haină de iarnă. 10. Patrie — Parte din ușă sau fereastră — Suprafață. 11. În avion — Electrician, premiat în cadrul unui colectiv din domeniul științelor agricole — Dop mai mare — Curată. 12. Solist din colectivul care a interpretat opera „Rusalka” — Așezat în lanț — Sint. 13. De-

prindere — Bătut în cap... — Oraș în R. D. Germană, unde s-a construit un mare combinat. 14. L-a adus fiecare dintre laureați, în domeniul său de activitate — Iși are laureații săi la București și la Cluj — Scriitor premiat pentru romanul „Pîine albă”. 15. Epuizat (fig.) — Pictoriță premiata pentru tablourile „Maria Zidaru” și „O ședință ilegală”.

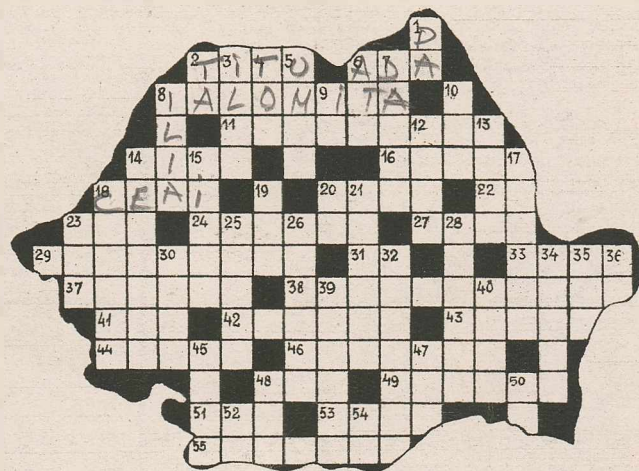
VERTICAL :

1. Regizoare din cadrul colectivului premiat pentru realizarea filmului „Mitrea Cocor” — Dirijor din colectivul premiat pentru interpretarea operelor „Tinăra Gardă”, „Halka” și opereta „Ana Lugojana”. 2. Academician, profesor universitar, premiat pentru lucrarea „Teoria funcțiilor de variabilă complexă” — vol. I — Actor premiat pentru interpretarea unui rol din filmul „Mitrea Cocor” — Dirmotin. 3. Referitor la căldură — Plantă din familia gramineelor — Feresc. 4. Are numeroși laureați — Actor din colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale”, premiat pentru spectacolul „O scrisoare pierdută”. 5. Nume feminin — Litere — Creator. 6. Precum — Laureat în domeniul științelor filologice — Oraș în Austria. 7. Stropite — Metale care combinate cu oxigenul dau un alcaliu. 8. Imaginar — Slav revoltat în anul 133 i.e.n. — A povesti. 9. În afară — Prăjit — Regizor al radio-magazinului — Argint. 10. Tehnician, laureat în domeniul științelor tehnice și invențiilor — Inginer din cadrul colectivului premiat pentru realizarea seriei unitare de transformatori de forță „Dinamo”. 11. Literă — Transport — A recepționa. 12. Patru tizi: doi ingineri, un regizor și un artist plastic — Notă muzicală — Privitor la vechii atenieni. 13. Suprafață semănată cu in — Just — Literă grecească. 14. Nichel — Conferențiar universitar, membru al colectivului premiat pentru contribuții la valorificarea proteinelor vegetale — Organizație comercială locală. 15. Supliment — Deschidea ferestrelor. 16. Înainte de masă — Inginer, laureat în domeniul științelor tehnice și invențiilor (y = i) — Ftiziolog, laureat, membru corespondent al Academiei R. P. R. Cuvinte mai rare: IPS, EUN, OLI.

ORIZONTAL :

2. Stație de cale ferată între București și Pitești. 6. ... Kaleh, insulă pe Dunăre. 8. Riu pe care-l treci plecând cu trenul spre Galați. 11. Așa cum este timpul de staționare a trenurilor în stații. 14. Stație între Ploești și Tîrgoviște (centru industrial). 16. Haltă pe litoral (renumită prin farul ei). 18. Se servește dimineața la vagonul-restaurant. 20. Odaie în Moldova. 22. Macaz. 23. Călătorind cu trenul pe Valea Prahovei și urcînd în Bucegi, ajungi la Vîrfurile... 24. Stație lângă Tg. Secuiesc (stațiune climaterică). 27. Abia (mold.) 29. Mare nod de cale ferată în vestul țării (centru industrial). 31. Se găsește în Lupeni! 33. Așchie metalică. 37. Stație între Ilva-Mică și Salva-Vișeu. 38. Cetățenii Capitalei noastre. 41. Gară cu ramificații. 42. Cal de doi ani. 43. Macagii. 44. Uscată. 46. Fruct. 48.

și Beclean. 4. Resturi de fin rămase în iesle (olt.). 5. Jilav. 6. Fire. 7. Unealtă a dulgherului și pietrarului. 8. Stație între Deva și Lugoj (nod de cale ferată). 9. Se găsește în Timiș! 10. O persoană care poartă același nume cu alta. 12. Fruct. 13. De fin sau de păr. (pl.) 14. Stație între Simeria și Petroșani (localitate climaterică). 15. Nod de cale ferată în regiunea Cluj. 17. Pronume. 18. Gară pe linia București-Giurgiu (la 1765 aici s-a dat o luptă între cazaci și turci). 19. Varietate de stejar. 20. La jocul de table. 21. Cap de linie în nordul Dobrogei (centru forestier). 23. Prepoziție. 25. Stație între Teiuș și Arad (importantă prin minele sale de mangan și prin cariere de piatră). 26. A prelucra pieile brute. 28. Stație pe Valea Prahovei (localitate climaterică). 30. A cultiva pomi. 32. Traseu de cale ferată în construcție repre-

Sticlă (mold.). 49. Stație între Făurei și Brăila. 51. Dărui. 53. Izlaz. 55. Hrană.

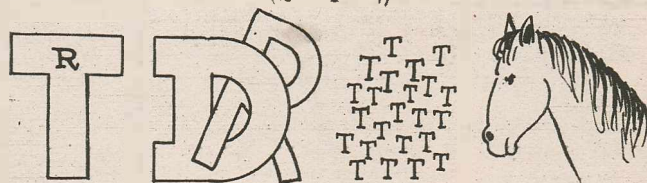
zentat pe o hartă. 34. În fața gării. 35. Măsură de timp (pl.). 36. Nichel. 39. Fantezie irealizabilă. 40. Buruiană. 45. Stație între Gheorghieni și Beclean. 47. Carbonizat. 48. A cunoaște. 50. Aurel Vlaicu. 52. Pronume. 54. În Rîmnic.

VERTICAL :

1. Rămas bun la plecarea trenului. 2. Pronume. 3. Poate fi mică sau mare și se află între Vatra Dornei

REBUS

(13 - 2 - 4)

COPERTA I: Și în Piața Stalin e sărbătoare.

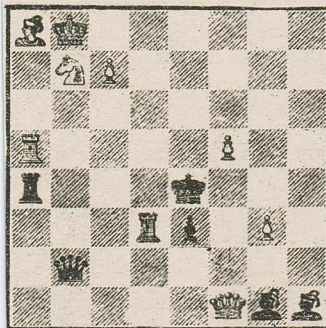
COPERTA IV: Obiectivul ascensiunii în Bucegi a fost atins. Steagul clubului înălțat pe Turnul Seciului, marchează succesul tinerilor alpiniști de la „Locomotiva”.

ȘAH ȘAH ȘAH ȘAH ȘAH

PROBLEME

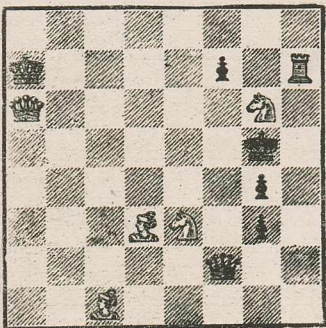
Din cel de-al IV-lea concurs de masă organizat în Uniunea Sovietică.

Concursul de dezlegări al Comitetului Unional pentru Cultură Fizică și Sport, 1954.

Mat în 2 mutări

(Controlul poziției. Alb: Rb8, Df1, Ta5, Td3, Na8, Cb7, Pp. c7, f5, g3. Negru: Re4, Db2, Ta4, Ng1, Nh1, Pe3).

Mat în 2 mutări

(I. VILNER)

(Controlul poziției. Alb: Ra7, Da6, Tb7, Nc1, Nd3, Ce3, Cg6. Negru: Rg5, Df2, Pp. f7, g3 și g4).

REDAȚIA : BUCUREȘTI Căsuța Postală 56
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.70 Int. 1788

ABONAMENTE:

la toate oficiile postale din țară și la factorii postali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL
ABONAMENTELOR

3 luni : 9 lei
6 luni : 18 lei
un an : 36 lei

Wish

